

ИНТЕРВЮ

**АСЕН ГАГАУЗОВ:
ТОЛ СИСТЕМАТА
НЯМА НУЖДА
ОТ ПОСРЕДНИЦИ**

Стр. 9

СВЯТ

**СТОТИЦИ
БОЙЦИ
НАПУСКАТ
„АЗОВСТАЛ“**

Стр. 7

СОЦИАЛНО

**ДО 2 МЕСЕЦА
ОТПУСК ЗА
БАЩИТЕ С ДЕЦА
ДО 8 ГОДИНИ**

Стр. 3

ДУМА®

ЛЕВИЯТ
ВЕСТНИК

—
**ВТОРА
БЪЛГАРКА
ПОКОРИ
ЕВЕРЕСТ**

Стр. 16

■ СРЯДА

■ 18 МАЙ

■ 2022 ГОДИНА/32

■ БРОЙ 94 (8935)

50 см.

www.duma.bg

НЯКОЛКО ДУМИ

Иманентно присъщи

Нора СТОИЧКОВА

Всички опити за изземване на конструктивните социални политики на БСП и пришиването им към други политически програми не са нищо друго, освен пошъл опит да си припишеш заслугите, които друг е изработил с много труд и постоянство. Социалната политика с грижа за хората е иманентно присъща на левицата. Днешните антикризисни мерки в помощ на домакинствата, бизнеса, пенсионерите и работещите бедни са основни приоритети на БСП. Те са във всяка нейна предизборна програма и откакто има в управлението свои министри, най-после повишаването на доходите на хората стана реалност.

Всички останали приказки и напъни са прах на вятъра. Прах, който цели да удави социалните инициативи на БСП и да заблуди хората, че на някоя друга партия ужасно много ѝ пука за бедността и жестокото неравенство. Неравенство, резултат от безпощадната експлоатация на труда и природните ресурси на страната в последните три десетилетия. От груби посегателства върху бюджетните излишъци в полза на определени бизнеси, от които някои политици осъмнаха милионери и милиардери.

Единствена БСП в тази коалиция има ясна, прозрачна и подробно разписана програма за подпомагане на семействата, децата и пенсионерите, на малкия и средния бизнес, които са основата на нашата икономика.

Стр. 8

**КОГАТО
ХЕПАТИТЪТ
СЕ РАЗВИЛНЕЕ**

Стр. 10

АКЦИЕНТ

СТОЛИЧНИЯТ ТРАНСПОРТ НЯМА ДА СПИРА

Очаква се работещите в общинските транспортни дружества да блокират три кръстовища и да не пречат на придвижването на учениците към училищата за провеждане на матурите.

Стр. 2

БСП предлага нулев ДДС за хляба

Социалистите настояват за 760 лв. минимална заплата и необлагаем минимум

БСП настоява за нулева ставка на ДДС за хляба. Социалистите предлагат по-висока минимална работна заплата от 1 юли - 760 лв., понисък ДДС на продуктите от малката потребителска кошница и необлагаем минимум в рамките на една работна заплата.

Социалните политики, които са водещи за БСП, свързани с доходите, цените на стоките и повишаване благосъстоянието на хората, намират подкрепа и реални изражения, подчерта Георги Свиленски. От 1 юли пенсията ще бъдат увеличени с 21,6 на сто, а от 1 октомври ще бъдат преиз-

числени със средноосигурителния доход за 2021 година. БСП подкрепя ДДС за потребителите на парно да падне от 20 на 9%.

По-късно Корнелия Нинова обясни в тв интервю, че една от мерките за преодоляване на инфлацията е премахване на акциза за газа и

някои енергоносители. Тя припомни, че е предложила промени в Закона за обществените поръчки, с които строителните договори по вече сключени обществени поръчки да се индексират с 15% увеличение заради поскъпналите материали.

Стр. 3

В КАДЪР

СНИМКА БТА

Начално училище "Христо Ботев" в Плевен отпразнува 90-годишен юбилей. Тържествено шествие, предвождано от гайдари, премина през централната част на града от театъра до площад "Възраждане" и спря пред Народно читалище "Съгласие 1869", където се състоя празничен концерт

EUR: 1.95583

GBP: 2.29976

USD: 1.87664

CHF: 1.86643

София
максимални
ПРОМЕНЛИВО

29°C

Столичният транспорт няма да спира днес

Очаква се служителите на общинските предприятия да затворят три кръстовища, но да не пречат на зрелостниците за първите им матури

В деня, обявен за протест на работещите в транспортния сектор, столичните обществени превозни средства няма да спират. Те ще се движат по график и по маршрутите си, стана ясно от думите на кмета Йорданка Фандъкова. Според нея може да има само закъснения заради заявените блокади на няколко ключови кръстовища - "Петте къшета", "Лъвов мост" и "Сточна гара". Служителите на градския транспорт излизат на протест заради очаквано забавяне на изплащането на заплатите им. Те са организирани от Федерацията на транспортните работници към КТ "Подкрепа" и Съюза на транспортните синдикати в България. Според Фандъкова протестиращи по

кръстовищата ще бъдат само служителите, които не са работа. Протестът ще премине в шествие, което ще започне от сборните пунктове в 9,30 ч. и ще стигне до Министерския съвет.

Отделно се очаква таксиметровите шофьори да се съберат в 9 часа на Южната дъга между бул. "България" и бул. "Черни връх", без да затварят движението. От 10 до 11 ч. пък работниците и служителите в район "Красна поляна" ще преустановят работа за един час и няма да обслужват граждани с искания за увеличение на заплатите с 30% със задна дата от 1 януари.

С най-голяма тревога се очаква как протестите ще се отразят на днешните матури

на зрелостниците. От общината призовали недоволните служители да не протестираат преди 8,30 часа, когато започва провеждането на държавните зрелостни изпити. Същият апел отправи и министърът на образованието акад. Николай Денков.

Общинският съветник от ГЕРБ в София и председател на Съюза на работодателите в системата на народната просвета Диян Стаматов призова учениците да тръгнат много по-рано за изпита.

ДУМА припомня, че работодателите се отказаха да се включат в протеста днес, структурите на КНСБ също няма да участват.

Протестите и исканията на

заетите в превозваческия бранш бяха обсъдени на среща в Министерския съвет с премиера Кирил Петков. Той разговаря с превозвачите по мерките, които правителството предлага. Относно цените на горивата за бизнеса се предлага намаляване цената на био-добавката, премахване на акциза за природен газ, втечен нефтен газ и метан, на ДДС на природния

газ, втечен нефтен газ на 9%. Предвиждат се и законодателни промени във връзка с неточно отчитане през тол системата, както и осигуряване на предвидимост при промяна на тарифите на тол системата.

До редакционното завършване на броя резултатите от срещата на представители на правителството с бранша на превозвачите не бяха ясни.

СНИМКА БТА

Ученици от разградските училища се запознаха с вековната история на древния Абритус и се забавляваха с интерактивни занятия. В навечерието на Международния ден на музеите Регионалният исторически музей в Разград отвори врати за над 300 млади хора

До 20 000 лв. за хора с увреждания за започване на собствен бизнес

Агенцията за хора с увреждания (АХУ) обявява конкурс за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания. Спечелилите проекти ще получат до 20 хил. лв. за осъществяването им, а собствено участие не е необходимо. Средствата се отпускат от АХУ за покриване на разходи за учредяване на ново предприятие, строително-ремонтни работи, оборудване на работни места, начален минимален оборотен капитал и кратък обучителен курс за собственика на предприятието.

За финансиране могат да кандидатстват хора с 50 и над 50% намалена работоспособност съгласно решение на ТЕЛК или НЕЛК. Те не трябва да имат учредено еднолично предприятие, както и да са съдружници в други търговски дружества. След завършва-

не на предвидените основни дейности хората с увреждания активно трябва да работят в интерес на създадените със субсидията предприятия. Собствено финансиране не се изисква.

Дейностите, които могат да се изпълняват в рамките на проекта, се делят на две групи. Първа група се отнасят за инвестиционните дейности, чиято продължителност не може да бъде по-голяма от 4 месеца. Към втора група се отнасят дейностите, които предстои да се изпълняват след приключване на инвестиционните такива. Продължителността им не може да бъде по-малка от 36 месеца. Проектните предложения трябва да бъдат изпратени до 20 юни 2022 г. в АХУ. Документите могат да бъдат занесени на място или да бъдат изпратени по пощата или по електронен път на ahu_ssd@mlsp.government.bg.

„Обеля“ недоволства срещу презастрояването

Жителите на столичния квартал "Обеля" 2 излизат утре на протест срещу презастрояването на района им. Конкретният повод за недоволството е подготовянето на място за нов строеж в междублоково пространство. То обхваща зелена площ и е в непосредствена близост до детска площадка. Според главния архитект на район "Връбница" Симеон Симеонов при този строеж не се засягат терени от зелената система.

Собственикът на имота е заградил територията преди седмица и дори е сложил на металната

ограда лепенки с предупреждение "Внимание! Високо напрежение! Опасност за живота". Хората в района изразиха тревогата си дали има повод да вярват на заплахата. Ден по-късно инвеститорът премахна бележките. Протестът на хората ще се проведе на 19 май от 19 ч. в междублоковото пространство на бл. 260, бл.261 и бл. 262. Жителите на района предупреждават, че според Подробния устройствен план в почти всички междублокови пространства в "Обеля" 1 и "Обеля" 2 се предвижда застрояване с жилищни сгради.

Фандъкова учи как се редят павета и плочници

Деси ВЕЛЕВА

Кметът Йорданка Фандъкова показва как се редят павета и плочници по настилките в София чрез нов стандарт за пешеходните пространства. Документът е към Наредбата за градската среда и е предоставен за обществено обсъждане.

Стандартът е документ, който нагледно показва правилата, по които ще се изби-

рат настилките и другите елементи на пешеходните пространства на града в зависимост от зоната, в която попадат. С него Фандъкова определя как да се редят плочки, да се оформят бордюри, тактилни ивици, посадъчни места за дървета. Всичко е показано в детайли, така че новите настилки да са свързани естетически с шахти, решетки за отводняване и други.

Има и графични примери - чертежи, снимки и таблици. Общината има намере-

ние да направи стандарта задължителен за всички възложители при изготвяне на задания за проектиране, за инвестиционни проекти и за строителите.

ДУМА припомня, че преди повече от година общината прие наредба, за да направи София по-хармонична с редица изисквания за цветове на фасади, премахване на загрозяващи климатици, единен шрифт на табели и др., но досега от нея няма видим резултат.

Слави Трифонов
ми звучи като
мрън-мрън!

Министърът на иновациите и
растежа Даниел Лорер

Нинова запозна италианската посланичка с възможностите за инвестиции у нас

Вицепремиерът и министър на икономиката и индустрията и лидер на БСП Корнелия Нинова се среща с извънредния и пълномощен посланик на Италия в България Н.Пр. Джузепина Дзара и я запозна с възможностите за инвестиции у нас. Нинова представи подробно новия регистър за индустриалните зони. Този регистър е съобразен с различните региони в страната ни, дава представа за демографската картина и е своеобразен пътеводител за инвеститора, подчерта министърът. "Италия е основен икономически партньор за България, като преките чуждестранни инвестиции възлизат на над 2 млрд. евро.

За нас е важно да ускорим взаимоотношенията между двете страни", заяви Нинова.

По време на разговора бяха коментирани различни сфери на взаимодействие, а Дзара обяви, че италианските фирми са силно заинтересовани от инвестиции в жп транспорта, инфраструктура, дигитализация и от това как правителството отговаря на кризата със спрениите газови доставки от Русия.

Министър Нинова представи мерките, с които управляващите подпомагат домакинствата и бизнеса - продължаване на подкрепата за фирмите и семействата. Беше представена и идеята за създаване на обща евро-

пейска стратегия по отношение на газа. Тема на разговора бяха още проблемите за липсата на

квалифицирана работна ръка, от който страдат и българските, и италианските фирми. Моята цел

е България да стане стратегически партньор на Италия за Балканите, заяви Дзара.

БСП настоява за 760 лв. минимална заплата и нулева ставка на ДДС за хляба

Приети са всички социални мерки, които сме обещали в предизборната ни платформа, заяви Георги Свиленски

Юлия КУЛИНСКА

БСП ще настоява за повишаване от 1 юли на минималната работна заплата от 710 на 760 лева, за нулева ставка на ДДС за хляба и хлебните изделия, за понисък налог на продуктите от малката потребителска кошница и за необлагаемия минимум в рамките на една работна заплата. Това обяви председателят на ПП "БСП за България" Георги Свиленски преди началото на заседанието на коалиционния съвет за обсъждане на антикризисните мерки.

Доволни сме, че политиките, които са водещи за БСП, свързани с доходите, цените на стоките и повишаване благосъстоянието на хората, намират подкрепа и реални изражения в предложението и на коалиционните партньори, подчерта Свиленски. Той припомни, че

в бюджета за тази година за социална политика бяха заделени 20 млрд. лева. Сега в предстоящата актуализация от 1 юли са предвидени нови 2 млрд. лв., заяви Свиленски. По думите му това показва, че правителството наистина се грижи за хората и социалните мерки, които БСП е обещала в предизборната си платформа, започват да се случват.

"От 1 юли пенсиите ще бъдат увеличени с 21,6 на сто, а от 1 октомври ще бъдат преизчислени със средноосигурителния доход за 2021 г. Отпада таванът на пенсиите и той става 3400 лева. За работещите родители се увеличава данъчното облекчение от 450 на 600 лв. за едно дете и от 900 на 1200 лв. за два деца. Помощите за деца с увреждания се вдигат с 33%, като средствата ще могат да се ползват на тримесечие, а не в края на годината. От първи април детските градини са безплатни и това ще продължи през годините", изреди Свиленски.

БСП подкрепя облагането на свръхпечалбите на производителите и търговците на електроенергия. Социалистите приемат като приемлива нормата на печалба от 15 процента. Законопроектът ще бъде внесен в следващите 10 дни в парламента. Още тази седмица обаче ще разпишем необходимите законодателни инициативи, за да може да бъде компенсирани бизнесът, уточни Свиленски.

Социалистите подкрепят ДДС за потребителите на централно парно и газ да падне от 20 на 9% и намаляването на налога и акциза на горивата, които ще поевтинят с между 10 и 32 ст. Все още обаче не е ясно какъв ще е механизъмът на мярката за отстъпка от 25 ст. при зареждане до 50 литра на месец, подчерта Свиленски. Той опроверга обвиненията на лидера на ИТН Слави Трифонов, че в коалицията всеки си прави каквото си иска. Диалогът не е нарушен, а няма как всеки да си прави каквото си иска, защото нито

една партия няма 121 депутати, за да налага собствено мнение, каза той.

Депутатът от "БСП за България" и член на ИБ Борислав Гуцанов добави, че левицата настоява за таван на цената на газа на сегашната цена. Той заяви, че правителството трябва да продължи да търси газови доставки от чужбина на максимално изгодни цени, включително и с "Газпром". Гуцанов засегна въпроса с варненското пристанище, през което се очаква да преминават украински транзитни стоки - зърно, слънчоглед, олио, както се разбраха премиерът Кирил Петков и украинският президент Володимир Зеленски. Гуцанов призова за бързи законови промени за транзитния експорт, за да стане пристанището ни атрактивно.

Коалиционните партньори се събраха снощи и до редакционното приключване на вестника срещата не беше приключила.

Два месеца платен отпуск за бащите с деца до 8 години

Бащите (осиновителите) да имат право на отпуск за гледане на дете до 8 г., като в този период получават обезщетение от НОИ. Това предложение на МТСП за изменение и допълнение на Кодекса на труда разглежда социалните партньори на вчерашното заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество. Отпускът ще

може да се ползва, ако таткото вече не е ползвал прехвърлен на него от майката отпуск, каквато възможност дава Кодексът на труда. Ако например бащата е ползвал един месец от отпуска на майката, за да гледа детето им, ще може да си вземе другия месец в следващите години. Идеята е отпускът да се определя спрямо минималната заплата,

както се изплаща и втората година от майчинството.

Залага се промените да влязат в сила от 1 август. Те се правят заради нови изисквания на директиви на ЕС, според които трябва да се осигури индивидуално право на отпуск за полагане на грижи за дете на всеки един от родителите.

МТСП предлага също да се

даде право на служителю да сключи втори трудов договор с друг работодател за извършване на работа извън установеното от първия работно време. Друго предложение е, когато договорът за работа е за по-малко от 1 година, срокът за изпитване е до 2 месеца.

НСТС подкрепи и предложението за промени в Кодекса за

социално осигуряване, с които у нас се въвежда Паневропейският пенсионен продукт. Предложението е на Асен Василев. Това ще даде възможност фондове от други страни на ЕС да работят и на българския пазар, да събират вноски и да изплащат пенсии, а осигуровките и пенсиите да се пренасят от една държава в друга в ЕС.

Над 180 хиляди подрастващи са с наднормено тегло

Близо половината деца под 13 г. у нас не спортуват

Повече от 180 хил. подрастващи у нас имат наднормено тегло, а това са потенциални "кандидати" за хипертония, коментира нефрологът проф. Борис Богов.

По европейски данни от предишни години България е пета на Стария континент по брой на деца със свърхтегло, като около 30% са с наднормено тегло, а близо 13% са със затлъстяване. То е причина за повишено кръвно налягане. У нас расте броят и на децата с високо кръвно, като през 2013 г. се смяташе, че те са около 3%.

В същото време българските деца са сред най-малко спортуващите сред връстниците си в ЕС, 43% от децата между 5 и 13 г. не спортуват.

Наднорменото тегло е и водеща причина за развитие на диабет тип 2 при подра-

вашите.

От 2011 г. у нас се отбелязва Европейският ден за борба със затлъстяването на 19 май.

Близо 40% от хората над 25 г. у нас са засегнати от повишено кръвно налягане, коментира в навечерието на Световния ден на хипертонията кардиологът проф. Арман Постаджиян, председател на Българската лига по хипертония. По думите му близо половината от случаите на миокарден инфаркт, мозъчен инсулт и развитие на сърдечносъдова болест са обусловени от повишеното кръвно налягане, като това е само видимата част на проблема. Неконтролираното в млада възраст повишено кръвно налягане е причина за развитие на бъбречни болести, на деменция и други заболявания в по-късна възраст.

Както ДУМА писа, в про-

ект за изменение на Наредбата за профилактичните прегледи и диспансеризацията МЗ предложи за 16-годишните допълнително изследване на кръвна захар и холестерол в рамките на профилактичните прегледи.

У нас има национална програма за превенция на социално-значимите заболявания, но е с недостатъчно финансиране, коментира представителят на СЗО за България доц. Михаил Околийски. По думите му по-малко от 10% от българите спортуват редовно, а е необходимо човек да изминава поне 6 хил. крачки дневно за добро здраве. "Ако намерим професионализъм и смелост да въведем здравното образование в училищата, ще постигнем осезаем ефект в рамките на 5-6 години", смята доц. Околийски.

Русе се включва в кампания за борба с хипертонията

През май и юни в 12 града в страната, сред които и Русе, ще се проведе за 16-и пореден път национална здравна кампания "Май - месец за мерене" по инициатива на Българската лига по хипертония. В Русе инициативата ще се проведе на 11 юни, събота, от 10 до 16 ч. пред Съдебната палата. Участниците ще получат информационни материали със съвети за здравословен начин на живот, за стойностите на кръвното налягане и как да разпознаят неговото покачване. Ще бъде измерено кръвното им налягане с електронни апарати, снабдени с AFIB-технология за откриване на предсърдно мъждене без ЕКГ. Тази технология е подходящ и сигурен метод за скрининг на предсърдно мъждене в домашни условия, подпомагащо профилактиката на мозъчен инсулт и инфаркт.

БСП в Стара Загора с подкрепа за новородените бебета

Съветниците от "БСП за България" в Стара Загора излязоха с предложение до Общинския съвет да се направи изменение в Правилника за условията и реда за предоставяне на финансова подкрепа за новородено или осиротено дете на територията на община Стара Загора. Доку-

ментът е публикуван на страницата на Общинския съвет. Според Правилника местният парламент следва да определя конкретния размер на финансовата подкрепа за съответната календарна година.

Социалистите предлагат да се приеме облекчена процедура при определяне

размера на финансовата подкрепа, като средствата се актуализират с размера на увеличението на минималната заплата за страната за съответния период. Изменението да бъде прието на второ гласуване в същото заседание на Общинския съвет настояват социалистите.

Прокуратурата се захваща с Младежкия дом в Пазарджик

Окръжната прокуратура в Пазарджик се самосезира и разпорежда проверка на сигнал на Камарата на архитектите в България във връзка с боядисването с графити на каменната облицовка на сградата на Младежкия дом в града.

Наблюдаващият прокурор е дал указания за установяване допуснато ли е нарушение на служебни задължения от страна на длъжностни лица във връзка с възлагането и изпълнението на дейностите по реновирането и модернизацията на сградата. От прокуратурата ще проверят проведено ли е обществено обсъждане за промяната на об-

лика, по какви критерии са избрани изпълнителите на проекта, изразходвани ли са законосъобразно публични средства, засегнати ли са авторски права и други.

Предварителната проверка е възложена на сектор "Икономическа полиция" към МВР в Пазарджик и трябва да приключи до месец.

ДУМА припомня, че от КАБ изразиха остро недоволство срещу оцветяването на мраморната сграда на Младежкия дом с акрилни бои по идея на общината и го определиха като вандализъм и поругаване на архитектурно наследство.

Протестиращи от Белащица пак блокираха пътя заради кариерите

Жителите на село Белащица блокираха вчера пътя в Родопската яка заради кариерите в района и не допускат 4 камиона на фирмата "Европейски пътища". Пропускаха се само леки автомобили. Целта на протеста е да се прекрати всякаква дейност по добив, преработка и извозване на инертни материали

от територията на двете каменоломни с изтекли концесионни договори. Хората настояват за включване на двата близки водоизточника във водопреносната мрежа на селото и за създаване на санитарна зона около третия водоизточник в района на кариерите.

Местните издигнаха плакати "Нова

концесия над Белащица и региона е сигурен път към екокатастрофа" и "Планина, природа, живот". По време на протеста стана ясно, че все още няма отговор на писмото на Община Родопи от 21 април, което беше изпратено до Министерството на енергетиката и Министерството на околната среда и водите. Ведом-

ствата трябваше да дадат компетентното си становище по въпроса на какво правно основание "Европейски пътища" АД продължава да извозва материал, предвид че компетентните институции прекратиха дейността им.

Протестите за спиране на работата на кариерите в Белащица продължават вече 4 години.

Цената на хляба пак тръгва нагоре

Цените на хляба тръгват нагоре. Въпреки многократно обявяването от експерти, че цената ще се задържи и че ще има компенсации, производителите споделят, че главоломно растящите

разходи ги изправят пред невъзможността да спрат поскъпването. Най-големият производител на хляб в Старозагорско от вчера вдигна цената на най-масовия хляб.

“Около 15 процента

е поскъпването на хляба от началото на седмицата. Основната причина е по-високата цена на брашната, маята и електроенергията. Към момента в търговската мрежа в района хлябът се

продава за 1,70 лева. Нашата доставна цена е 1,50 лева. С 20 стотинки е по-висока цената в търговската мрежа, но ние нямаме контрол над търговците”, заяви Гергина Димитрова, хлебо-

производител, по Нова телевизия.

По думите ѝ цената на насъщния не е вдигана от доста години. “Тъй като уважаваме хляба и знаем, че той е една от основните храни на българина,

цената му не беше повишавана и се стараехме тя да е достъпна за всички. Миналата година дори работихме около 3 месеца на загуба основно заради електроенергията”, сподели тя.

Годишната инфлация надхвърли 14%

Поскъпването на живота е най-голямо от юли 2008 г.

Годишният темп на инфлацията в България се ускори през април 2022 г. за 14-и пореден месец, достигайки 14,4% спрямо 12,4% през предходния месец, показват данни на Националния статистически институт (НСИ). Това е най-високото ниво на инфлацията в нашата страна от юли 2008 г. Спрямо март потребителските цени се повишават през април с 2,5%, след като месец по-рано те се повишиха с 2,2 на сто.

Средногодишната инфлация за периода май 2021 - април 2022 г. спрямо периода май 2020 г. - април 2021 г. е 7 на сто. Основен възходящ натиск върху инфлацията през април оказват цените на облекло и

обувки, които се увеличават с 6,4% спрямо март, както и цените на храните и безалкохолните напитки, които нарастват с 4,5%. Поредно увеличение има и при транспортните цени, като те нарастват с 3,5% спрямо март, когато обаче скочиха със 7,9%.

Цените в ресторанти и хотели скочиха в рамките на месец с 2,6 на сто, а тези за жилища, вода, електроенергия, газ и други горива (за комунални услуги) се увеличиха на месечна база с 1,7%. Спрямо година по-рано цените на храните и безалкохолните напитки нарастват през април с 21,3% (след повишение със 17,4% през март), на жилищата и комуналните услуги - с

15,8% (след повишение с 14% месец по-рано), а на транспорта - с 28,6% (след повишение с 26,7% през март).

Поредното повишение на транспортните цени се дължи на ново повишение на цените на горивата през април спрямо предишния месец, като цената на бензин А95Н се повишава с 3,5%, на бензина А100Н - с 3,1%, на газ пропан-бутан - с 2,7%, и на дизел-

ово гориво с 6%, след като обаче през март цените на горивата скочиха с над 10%.

През април солиден скок на цените при хранителните продукти бележат тези на месото, като свинското месо поскъпва със 7,8%, агнешкото - с 12,9%, а месото от домашни птици - с 10,2%. Цената на киселото мляко се повишава през април с 4,3%, на сиренето - с 4,4%, на кашкавала - с 3,5%, а на яй-

цата - с 5,2%. Оризът пък поскъпва с 3%, а брашното - с 4 на сто. Сериозен скок с 20% има при цените на домати, пиперът поскъпва с 16,3%, а картофите - с 8,9%.

През април поевтинява малка част от хранителните стоки, като най-голям ценови спад с 12,1% има при краставиците, при листните зеленчуци - с 0,1%, и при прясната и охладена риба - с 2,4 на сто.

България може да загуби 6,7 млрд. лв. европари

България може да загуби общо 6,7 млрд. лв. европейски средства, ако държавата не доплати на строителите проектите, по които те вече работят. Това заяви вицепремиерът и регионален министър Гроздан Караджов пред депутатите от ресорната комисия в парламента при представяне на промени в Закона за обществените поръчки.

Проекти за 1,1 млрд. лв. са застрашени само от изпълне-

нието на водни проекти по Оперативна програма “Околна среда”, други за 1,3 млрд. лв. са заплашени от спиране по Оперативна програма “Региони в растеж”. Отделно от това общините изпълняват проекти за около 4,3 млрд. лв., каза Караджов.

Тези проекти за строителни дейности са заплашени заради голямото поскъпване на строителните материали, чиито цени вече са далеч по-висо-

ки, отколкото по времето, когато са подавани офертите.

Ако тези проекти не се индексират, строителите няма да могат да ги довършат, т.е. тези европейски средства няма да може да се усвоят и ще трябва да бъдат върнати на Брюксел, каза вицепремиерът.

Методиката за индексация бе пусната вчера за обществено обсъждане. Тя ще се приеме като постановление на кабинета, а промените в ЗОП само дават законова възможност строителните договори да се индексират при голямо поскъпване на материалите, докато се изпълняват.

Ръстът на икономиката леко се забавя

Българската икономика нараства през първото тримесечие на 2022 г. с 1,0% спрямо последното тримесечие на миналата година, когато се повиши с 1,4%, показва експресна оценка на НСИ.

Спрямо първото тримесечие на 2021 г. БВП се повишава през периода януари-март 2022 г. с 4,5% след растеж с 5,2% през последното тримесечие на миналата година.

Икономиката понесе най-сериозен удар от въведените строги противоепидемични мерки за ограничаване на първата вълна на коронавирусната пандемия през второто тримесечие на 2020 г., когато БВП се сви с цели 10,1% на тримесечна и с 8,6% на годишна база - най-голям икономически спад в нашата страна от началото на 1997 г. Последва постепенно възстановяване на икономическия растеж през втората половина на 2020 г. и през 2021 г.

Според експресната оценка на НСИ за първото тримесечие на 2022 г. брутният вътрешен продукт в номинално изражение възлиза на 30,4023 млрд. лева, а реализираната добавена стойност е в размер на 25,856 млрд. лева.

Най-голям дял в БВП отново заема крайното потребление (86,5% от БВП), което в стойностно изражение възлиза на 26,3106 млрд. лева. През първото тримесечие на настоящата година бруто капиталобразуването е за 4,8129 млрд. лева и заема 15,9% от БВП на страната.

Експресните данни на НСИ показват, че основната причина за регистрирания икономически растеж през първото тримесечие на 2022 г. спрямо последните три месеца на 2021 г. е увеличението на крайното потребление с 1,7% след негово повишение с 1,2% в края на миналата година, докато бруто образуването на основен капитал нараства с 0,7% (след спад с 1,6% през четвъртото тримесечие на 2021 г.).

Външнотърговското салдо на нашата страна остава отрицателно, въпреки че износът на стоки и услуги през януари-март 2022 г. нараства с 5,3% спрямо предходното тримесечие и с 11,8% спрямо година по-рано, достигайки 24,7714 млрд. лева, докато вносът се повишава с 3,8% спрямо последните три месеца на 2021 г. и с 6,8% спрямо първите три месеца на миналата година, достигайки 25,4926 млрд. лева.

40 % повече са новите жилища в София

Новите жилища в София, които са завършени през миналата година, нараснаха с близо 40%. В експлоатация в столицата през 2021 г. са пуснати 5603 жилища, а през предходната година броят им е бил 4018, показват данни на Националния статистически институт. Това показва огромния интерес на хората в страната към покупката на имоти, който допълнително нарасна през настоящата година заради високата инфлация.

Общият брой на въведените в експлоатация жилища в

цялата страна през миналата година е 17 868, което е с близо 16% повече от предходната година. Ръст на строителството има не само в столицата, а и в редица други големи и по-малки населени места. В област Варна за година са завършени 3547 къщи и апартаменти, като спрямо предходната година увеличението е с близо 15%. Така морската столица се нарежда на второ място след София-град по нови жилища. Третото място е за Бургас с 1617 завършени домове, а на четвърто място е

Пловдив с 1398 въведени в експлоатация къщи и апартаменти. Над 1000 жилища за година са завършени и в Благоевград, като точната им бройка е 1024.

Най-голямо увеличение на завършеното строителство обаче е отчетено в по-малки общини. На първо място по ръст на завършените жилища е Добрич - 124,8% увеличение и 263 завършени жилища. Веднага след това са Перник (123,7% ръст и 302 жилища) и Стара Загора (105,9% увеличение до 801 жилища).

Длъжниците без право да работят 3 години

Подготвят правила за фалит на лекари и занаятчии

Занаятчии и хора със свободни професии ще може да фалират и част от дълговете им да бъдат опростявани. Но за целта те три години няма да имат право да упражняват професията си. Това гласят промени в Търговския закон, пуснати за обществено обсъждане от правителството.

България е една от малкото страни в Европа, в които няма правила за личния фалит на граждани. С промените в Търговския закон се предлагат правила за обявяване на фалит на физически лица, но само ако са предприемачи. Това означава да упражняват стопанска дейност, занаят или професия, като работят за тяхна сметка и носят отговорност към клиен-

тите. Това обхваща широк кръг от хора, които работят за себе си, но не са се регистрирали като едноличен търговец и нямат фирма. Това са например адвокати, лекари и артисти на свободна практика, занаятчии.

В мотивите към законопроекта е посочено, че дейността на предприемачите е сходна с тази на едноличните търговци, като те отговарят за дейността си с цялото имущество, без то да е обособено в активите на конкретна фирма. Същевременно се прави разлика между предприемач и търговец на база обема на дейността им. Например, ако човек слага плочки в бани, е предприемач със свободна професия. Но ако за него работи бригада от

10 души, които правят цялостни ремонти на апартаменти, вече се предполага, че е търговец, дори формално да няма регистрирана фирма.

Предприемач ще бъде обявяван в несъстоятелност, ако не може да изплати задължение, което е породено или отнасящо се за сделка, свързана с упражняването от него дейност, занаят или професия, гласят предложените промени. Но тъй като няма изискване за разделяне на личното имущество на предприемача от това, което използва в работата си, законопроекта предвижда, че личните задължения на предприемача ще се считат за свързани с упражняването от него дейност. Тоест, ако не

може да си плати тока или да върне банков заем, няма значение дали сметката е за личния му апартамент или за офиса, както и за какво е използвал банковия заем.

За да бъдат опростени задълженията на предприемач, ще трябва да бъдат изпълнени едновременно няколко условия. Първо, той трябва да бъде обявен в несъстоятелност, което означава да са му взели всичко, без основното жилище, личните бижута и машините, с които работи. След това три години няма да има право да упражнява занаята или професията си. Освен това трябва да е изплатил разходите по съдебните дела и поне една трета от задълженията си. Чак след като

всичко това е изпълнено, останалите му задължения ще бъдат опростени.

Имуществото на затънали в дългове търговски дружества и предприемачи ще бъде разпродавано на електронни търгове. За целта ще бъде използван сайт в интернет, който позволява явно наддаване на участниците в търга. Електронните търгове ще се прилагат чак от началото на 2025 г.

Началните цени на продаваните вещи и имоти на длъжници ще се определят само от оценители, вписани в регистъра на независимите оценители, или хора, утвърдени за вещи лица по Закона за съдебната власт, гласят още промените.

СНИМКА БТА

Ректорът на УНСС проф. Димитър Димитров удостои Управляващия директор на МВФ Кристилина Георгиева с почетното звание "Доктор хонорис кауза" на УНСС в аула "Максима" на университета.

България е с най-малко газови резерви в ЕС

България е държавата в Европейския съюз с най-малки резерви от природен газ, като в момента те могат да покрият едва 3% от годишното потребление, показва анализ на Allianz Trade. Това означава, че при липса на алтернатива на спрението на 27 април доставки от Русия бихме останали без наличности още през май 2022 година.

Докладът е изготвен на базата на симулативен модел, който показва доколко загнет са отделните държави в ЕС при хипотетично спиране на доставките на руски газ към 16 май 2022 г. и запазване на алтернативните източници без увеличение. За България и Полша отправна дата е реалната - 27 април.

При прилагането на този модел освен резервите се отчита и делът на руския газ в цялостното енергийно потребление на съответната страна. Така България попада в групата на най-загнетите държави заедно с Унгария, Германия, Чехия, Словакия, Нидерландия, Австрия, Румъния, Италия и Полша.

Експертите на Allianz Trade прогнозираят, че в тези страни следващата зима ще бъде тежка. След България, втората държава с най-ограничени резерви на газ е Унгария, като те ще стигнат за около 2 месеца и половина. Германия и Чехия имат хоризонт от около 3 месеца, Словакия и Нидерландия - около 4 месеца, Австрия и Румъния - около 5 месеца, а Италия и Полша - 6 месеца.

Междувременно от компанията "Ай Си Джи Би", реализираща проекта, съобщиха, че изпитанията на газоизмервателната станция на българо-гръцката газова връзка при Стара Загора са приключили успешно, но все още има малко дейности по приключването на строежа ѝ. Изпълнени са пневматичните изпитания за якост и плътност и газопроводът вече е свързан успешно с националната газопреносна мрежа на "Булгартрансгаз". Предстои издаване на акт за първоначален преглед на линейната част от Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

Регистрираните нови фирми намаляват

Както регистрациите на нови бизнеси, така и банкрутите в Европейския съюз са намалели през първото тримесечие на 2022 г. в сравнение с последните три месеца на 2021 г., макар че спадът при банкрутите е по-слаб. Броят на регистрациите на нови бизнеси се е понижил с 2,3%, а на банкрутите - с 0,8%, показват последните данни на Евростат.

През периода януари-март 2022 г. броят на регистрациите на бизнеси е бил с 1% по-висок спрямо същия период на 2019 г. преди пандемията, а броят на обявленията в банкрут е намалял с 23% през същия период.

От гледна точка на регистрациите в началото на 2022 г. е имало значително повече

регистрации на бизнеси в сравнение с периода преди кризата с КОВИД в сферата на информацията и комуникациите (+17%) спрямо първото тримесечие на 2019 г. От друга страна в сферата на настаняването и хранителните услуги значително по-малко компании са се регистрирали в началото на 2022 г. спрямо първите три месеца на 2019 г. (-17%).

Броят на обявленията за банкрут в началото на 2022 г. е бил по-малък, отколкото преди кризата с коронавируса, във всички сфери, с изключение на настаняването и хранителните услуги, където банкрутите са се увеличили с 11% спрямо първите три месеца на 2019 г. Що се отнася до отделните

страни членки, в сравнение с първите три месеца на 2021 г. увеличения в регистрациите на нови бизнеси се виждат в Литва (+15,4%), Хърватска (+3,4%) и Нидерландия (+1,1%). Най-големите понижения се отчитат в Естония (-27,4%), Словакия (-10,3%) и Дания (-8,9%). България също отчита спад от 2,3%.

По отношение броя на банкрутите през първите три месеца на годината най-големи спадове на годишна база се виждат в Румъния (-27,5%), Латвия (-23,5%) и Португалия (-18,0%). Най-големи ръстове пък бележат Естония (50,6%), Литва (38,5%) и Франция (17,6%). България също се присъединява към тенденцията за увеличения с ръст от 12,7%.

Обмислят лимит на евтиния ток и вода за бита

Кабинетът обмисля да въведе две тарифи за тока и за водата за бита, като със събраните допълнителни средства да се компенсират високите цени за бизнеса след 1 юли. Предвижда се да се изчисли разумна граница на потребление, достатъчна за едно домакинство месечно. Тази консумация за бита ще се плаща по настоящите по-евтини цени, докато всяко потребление над нея - на пазарната цена, каквато е тя за бизнеса, обясни председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Целта е да не се субсидират хората с басейни, обясни той. Президентът на КТ "Подкрепа" Димитър Манолов уточни, че подобен подход се предлага и за цената на водата.

Договорено е от 1 юли да се въведе траен режим на компенсиране, както ЕК препоръчва - докато цените са екстремни.

Условието трябва да бъдат не по-неблагоприятни от тези, които договорихме за май и юни. Това ще позволи на предприятията да планират дейността си. Важна е тази предвидимост. Това каза за Bulgaria ON AIR Васил Велев. "Няма никаква тежест в енергетиката, там има "златен дъжд", свръхпечалби. За един месец се печели повече, отколкото за една година в предишните години. Разхищават се парите там, поради счупения и изкривен пазар", коментира Велев.

СНИМКИ БТА

Трийсетина млади мъже, вероятно бежанци, вървят по брега на английското графство Кент. Те бяха спасени, след като малката лодка, в която са били, се преобърнала близо до Ла Маниа

Стотици бойци напускат „Азовстал“

Тежко ранените са откарани в болници в Донецката народна република

Бойци от националистическото подразделение „Азов“ и украинските военнослужещи, блокирани в завода „Азовстал“, започнаха да се предават, съобщил говорителят на руското военно министерство Игор Конашенков.

Генералният щаб на въоръжените сили на Украйна обяви провеждането на „спасителна операция“ на военните от „Азовстал“ в Мариупол, което формално е предаване на града в ръцете на руската армия. Според това изявление 53 души с тежки наранявания са откарани в болницата в Новоазовск, а други 211 са

откарани в Еленовка (и двете населени места се контролират от Донецката народна република), откъдето ще бъдат изпратени в Украйна „чрез процедура за обмен“.

Командирът на батальона „Азов“ Денис Прокопенко излезе с официално видео обръщение, в което потвърди, че бойците му са се предали по нареждане на главното командване, за да бъде съхранен животът им.

Във видео обръщение украинският президент Володимир Зеленски потвърди за предалите се украински военнослужещи: „Благода-

рение на действията на украинската войска, въоръжените сили на Украйна, разузнаването, групата за преговори, комитетът на Червения кръст и на ООН, надяваме се, че ще спасим живота на нашите хора. Сред тях има тежко ранени, те се нуждаят от помощ. Украйна има нужда тези украински герои да останат живи. Операцията за спасяването на нашите защитници от Мариупол беше започната от военното разузнаване. Работата за прибирането на хората въкъщи продължава. И тази работа изисква деликат-

ност и време”, заяви президентът.

От Киев заявиха още, че ще започне процедура по размяна на всички евакуирани. Не е ясно колко хора остават в подземните бункери на огромния металургичен комплекс.

Бойци от украинските Сили за териториална отбрана успешно са достигнали границата на страната с Русия, твърди управителят на Харковска област Олех Синегубов. В социалните мрежи се появи видео на бойци, които поставят синьо-жълт граничен кол в района северно от Харков.

САЩ ревизират политиката си спрямо Куба

САЩ обявиха серия от стъпки за преразглеждане на политиката си спрямо Куба. Облекчават се някои ограничения от управлението на Доналд Тръмп за семейни парични преводи и пътувания до острова, както и се увеличава обработката на американски визи за кубинци, съобщават световните агенции.

Говорителят на Държавния департа-

мент на САЩ Нед Прайс каза, че обявените мерки са с цел да се подкрепят „стремежите на кубинците за по-големи икономически възможности, за да водят успешен живот у дома“.

Ще се премахне горната граница на семейните парични преводи, определена на 1000 долара на тримесечие, и ще бъдат разрешени дарителски парични

преводи на лица, които не са членове на семейството.

Вашингтон ще се стреми да издава 20 000 имигрантски визи годишно. Администрацията на Байдън ще разшири персонала на посолството в Куба, за да се справи с изоставането при издаване на визи, но не е ясно как и кога ще се случи това.

ЕК ОЧАКВА

Пълно спиране на газовите доставки

Европейската комисия работи по „стратегически документ“, който призовава страните членки да се подготвят за „пълното прекратяване на газовите доставки от Русия“. Според текста, след като Москва прекрати едностранно договорните отношения с Полша и България, то може „шоково“ да ги прекъсне и с другите държави. Това би довело до „непосилно високи цени и недостиг на газа“, се казва в документа.

ЕК препоръчва временното въвеждане на регулирана горна граница на цената на газа, след като средната цена през март се е увеличила седем пъти в сравнение със същия период на миналата година.

Парламентът в Тирана не избра президент

Албанският парламент не успя да избере следващия президент на страната, след като не бяха номинирани кандидати за първия тур на гласуване, съобщават медите.

Нито управляващата социалистическа партия, нито опозицията, нито който и да е независим кандидат можеше да бъдат номинирани. Правната комисия на парламента заяви, че гласуването все пак се счита формално за извършено.

Следващият тур трябва да се проведе в следващите седем дни.

Премиерът и лидер на социалистите Еди Рама каза, че ще изчака четвъртия тур, за да изберат държавния глава. Те имат 74 гласа при необходими 71.

НАКРАТКО

ВМРО-ДПМНЕ обяви граждански протест на 18 юни

Голям граждански протест на 18 юни обявиха от ВМРО-ДПМНЕ като част от стратегията за предизвикване на извънредни парламентарни избори. „Протягаме ръка и изпращаме послание за единство към всички. Мълчанието не е опция. Правителството не иска диалог с опозицията и затова сме принудени. Време е да се обединим. Оставането на това правителство на власт е по-лошо, отколкото да имаме извънредни избори“, обяви зам.-председателят на опозиционната партия Тимчо Муцунски.

Румънската икономика с ръст от 2,6%

След силния растеж на румънската икономика през 2021 г. от 5,9 процента, темпът тази година ще бъде много по-бавен - 2,6%, посочи ЕК в пролетната си прогноза, съобщил телевизия Диджиси 24. Причините са високата инфлация, която намалява доходите, и войната в Украйна, която се отразява на икономическите нагласи, веригите за доставки и инвестициите.

Байдън похвали Гърция за „моралното лидерство“

Президентът на САЩ Джо Байдън благодари на гръцкия премиер Кириакос Мицотакис за „моралното лидерство“ на страната му след началото на войната в Украйна по време на разговор между двамата в Белия дом. Министър-председателят на южната ни съседка заяви, че двустранните отношения са „на рекордно високи нива“. Миналата седмица с пет години бе удължено двустранното военно споразумение, което позволява на американските въоръжени сили да ползват три бази в Гърция, както и военноморско присъствие на остров Крит.

Жозеп Борел призова Сърбия да въведе санкции срещу Русия

Първият дипломат на ЕС Жозеп Борел призова Сърбия възможно най-бързо да синхронизира външната си политика с тази на Съюза и да въведе санкциите, въведени и останалите страни от Западните Балкани. Той предупреди, че неутралитетът на кандидатките за членство в ЕС не отговаря на европейското им бъдеще, както и близките им отношения с Путин.

Докаато част от Индия е обхваната от рекордни жести, в останалата област проливни дъждове. Поне елям човека са загинали за ден при наводнения или свлачища

КАРИКАТУРА НА ДЕНЯ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Иманентно присъщи

От стр. 1

В това управление БСП направи чудеса, за да се пребори за тези антикризисни мерки, които ще дадат глътка въздух на хората.

Да вземем за пример реалното повишение на пенсиите с 21,6%, което ще се случи от юли. С това се поправя порочната практика на директни помощи, която ГЕРБ предизборно наложила в началото на 2021 г. с КОВИД-помощите, в опит да се задържат на власт. Няколко дни вече се спекулира обаче, че всъщност това увеличение е нищожно.

Уважаеми дами и господа, другари и другарки пенсионери!

Как ще е нищожно увеличение с 21,6% на пенсиите, когато от 12

години за пръв път тази година пенсиите се увеличават! Последният път, когато пенсиите бяха преизчислени, беше, когато БСП участваше в управлението. Оттогава 12 години се строяха едни магистрали и пари имаше само за ремонти на ремонтите на Борисов и компания. И всеки път, когато БСП повдигаше в парламента въпроса за преизчисление на пенсиите, за да се повишат реално доходите на възрастните, от ГЕРБ и присъдружната им десница заявяваха, че в бюджета няма пари за това. За да харчат излишъците за самолетни чертежи, за газови транзитни трасета, от които сега и една молекула не можем да вземем. С една дума - пенсионерите, пък и целият народ, из-

гладуваха мегаломанските амбиции на Борисов.

Освен това помощите никога никого не са нахранили. Те са временна мярка за екстремни ситуации. Устойчиво е доходите да се вдигат според инфлацията и пенсионния модел, а не с пари на калпак само в предизборни ситуации.

Да поговорим и за политиките на БСП за младите хора, за семействата с деца. Вдигна се майчинството, има данъчни облекчения за родителите, безплатни детски градини и други придобивки. Един пример. В антикризисните мерки БСП се пребори да се направят данъчни облекчения за всяко дете в семейството. За едно дете - 600 лв. от дохода на родителите ще са необлагаеми. При 1000 лв. доход това означава, че

10% ДОД се плаща само върху остатъка - 400 лв. Така, вместо 110 лева данък, родителите ще плащат само 40 лв. Останалите 60 лв. остават в семейството. За второ дете необлагаемата сума от заплатата вече става 1200 лв. и т.н. При това данъчната отстъпка няма да се ползва в края на годината, а целта е на всяко тримесечие хората да усещат грижата на държавата.

Сумарният ефект от всички антикризисни мерки на правителството ще е доста повече, което ще се усети. Е, коя друга партия, освен БСП, досега се замисли как се гледат децата на България в тази криза и помогна реално в този тежък процес?! Отговорът е: само БСП. Други политически формации на този терен няма.

Заради едното его

Марин МИЛАШКИ

Футболистът на ЦСКА Георги Йомов се замеси в брутален скандал в понеделник късно вечерта. Националът на България участвал в сбиване, което прераснало в престрелка. В резултат двама души са ранени с огнестрелно оръжие.

Твърди се, че pistolетът е използвал бащата на Йомов, който веднага се е укрил от полицията заедно с другия си син. Двамата обаче се предадоха в МВР, вероятно за да намалят вината на футболиста.

Всичко обаче е започнало, след като братята Йомови се спречкали с непознатите на бензиностанция на Околовръстното, а бащата е привикан да ги спасява.

Е, Йомов-старши добре подреди цялото си семейство...

Спортът учи на възпитание, на уважение. Поне така пише в дебелия книги. Спортистите, най-вече известните,

са неизменен пример за подражание и за формирането на подрастващите, за изграждането им като хора. Това е заложено в тях от всички треньори, които са ги учили през годините.

Но явно не се отнася за Георги Йомов. Футболист, минал през школите и на Левски, и на Славия. Обществена тайна е, че футболистите в България се имат за богове. Законите не важат за тях. Правят, каквото искат. А после шефовете на клубовете или заможен родител ги прикриват. Примерите са безкрай.

Сега обаче органите на реда трябва да действат - и за назидание, и за

да открият истината, та злосторниците да си понесат последствията.

Не, това не са купешки думи. Това е самата истина. Какво възпитание трябва да имаш, за да излагаш по този гаменски начин ЦСКА? Какво търси след 22 часа през седмицата навън професионален футболист? Това, че ден по-рано отборът загуби финала за Купата на България, не е оправдание. Къде са режимите?

Дано този път на "Армията" да действат с твърда ръка, защото заради недомислено своеволие можеха да си отидат двама души. Заради какво? Заради едното его...

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА МУЗЕИТЕ. За пръв път се отбелязва на 18 май 1978 г. Решението е взето през 1977 г. в Москва на конференцията на Международния съвет на музеите.

1048 - РАЖДА СЕ ОМАР ХАЯМ, ПЕРСИЙСКИ ПОЕТ, МАТЕМАТИК И АСТРОНОМ (УМИРА 1131 Г.). Написал е около 104 стихотворения под формата на четиристишия. Представя основите на алгебрата за арабската математика, които постепенно започват да се използват и в Европа.

1846 - РАЖДА СЕ ПЕТЕР КАРЛ ФАБЕРЖЕ, РУСКИ БИЖУТЕР (УМИРА 1920 Г.). Един от най-прочутите ювелири на всички времена, известен с уменията си да изработва изящни предмети от злато и сребро, малахит, топаз, лазурит, кристал и др. материали. Изработва по поръчка на император Александър III 54 декоративни велюденски яйца. Днес са запазени 45 от тях.

1895 - РАЖДА СЕ АУГУСТО САНДИНО, НАЦИОНАЛЕН ГЕРОЙ НА НИКАРАГУА (УМИРА 1934 Г.). Роденото му име е Аугусто Сесар Сандино Калдерон. Лидер на Национално-освободителната революционна армия в годините на революционната борба в Никарагуа (1927-1934). Бори се с правителството, което по това време е зависимо от администрацията на САЩ и получава солидна финансова и военна помощ. В резултат на предателство е заловен и убит.

1906 - ОТКРИТО Е ПРИСТАНИЩЕТО ВЪВ ВАРНА. На 21 януари 1889 г. със закон българското правителство взема решение за построяване на пристанище във Варна и Бургас. В края на 1894 г. е одобрен проектът на инж. Жерард. Строителството, възложено на българската фирма "Михайловски-Хайрабедян", с малки прекъсвания продължава до 1906 г. На тази дата през 1903 г. в присъствието на княз Фердинанд е открит порт Бургас.

1914 - В ПЛОВДИВ СЕ РАЖДА БОРИС ХРИСТОВ, ОПЕРЕН ПЕВЕЦ (УМИРА 1993 Г.). Обявен е за "бас номер едно на планетата". Най-популярното му изпълнение е на Борис Годунов в едноименната опера. Има концерти на всички големи сцени. През 1986 г. в Рим е открита Българска академия за изкуство и култура "Борис Христов".

1920 - РАЖДА СЕ АЛЕКСЕЙ ШЕЛУДКО, БЪЛГАРСКИ ФИЗИКОХИМИК И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1995 Г.). Един от най-видните представители на родната физикохимична школа. Един от учредителите на Международната асоциация на учените по колоиди и повърхности. Участва в създаването на нелегалната радиостанция "Христо Ботев" и издаването на бр. 1 на нелегалния в. "Отечествен фронт". Сред инициаторите е за създаването на Клуба за подкрепа на гласността и преустройството (1988), участва в закуската с президента Франсоа Митеран във френското посолство (1989).

АСЕН ГАГАУЗОВ:

Тол системата няма нужда от посредници

Не трябва да се спира цялото пътно строителство в страната заради установени конкретни нарушения, казва бившият регионален министър и член на ИБ на БСП

Интервю на Валентин ГЕОРГИЕВ

■ Г-н Гагаузов, за днес е планиран голям протест на превозвачите. Стигна се до политически искания за оставки на министри. В същото време властта до последно се опитва да постигне компромис с тях - и вчера премиерът Кирил Петков имаше среща с техни представители. Справедливи и обосновани ли са исканията да няма разширяване на обхвата на тол системата за второкласни и третокласни пътища и за различни компенсации?

■ Протестът на превозвачите е в резултат на недостатъчен и не много добър диалог с правителството. Първо, смятам, че толовата система не трябва да се "бъгва". Тя трябва да бъде усъвършенствана, като се изчистят различни посредници. Това обаче не означава, че не трябва да се плаща тол таксата. Както е известно, за поддръжката на пътищата се заплаща или винетка за автомобил, или тол такса от камионите. Така е в повечето цивилизовани страни по света, така трябва да бъде и при нас.

■ А как е в момента, за какво точно се плаща и откъде идва проблемът?

■ Тол системата е натоварена с посреднически фирми, които прибират парите, и така не може да се разбере колко точно средства се плащат за нея и къде отиват те. Защото са целеви и трябва да се използват конкретно за ремонт и поправка на пътищата.

Какво се случи на практика?

Правителството на Бойко Борисов назначи 1000 души в системата, след което отдаде тол системата на частна фирма, която да прибира таксите. Затова целият процес трябва да бъде преразгледан, да се оптимизира съставът. Моето лично мнение е, че там няма нужда от никакви посреднически фирми, а държавата трябва да си влезе в ролята и да си прибира таксите. Това е що се отнася до самата толова система.

В момента леките автомобили плащат винетка, а товарните - движейки се по първокласната пътна мрежа, плащат тол такса. Че трябва да се разшири обхватът и да бъдат включени и второкласните, и третокласните пътища в страната, всеки нормален човек го разбира, съмнения за това няма. Друг е въпросът, че това трябва да се случи поетапно. Хората трябва да свикнат с таксата, която предстои да плащат за тях.

Но проблемът на превозвачите не е само тол таксата, а и цените на горивата, и много други неща, които ги притесняват. Затова диалогът с правителството е задължителен и трябва да се обясни - какво може да

АСЕН ГАГАУЗОВ е роден на 13 май 1953 г. в град Сливен. По образование е икономист, завършил е счетоводна отчетност във Висшия институт за народно стопанство във Варна. През 1999 г. е избран за кмет на Сливен с подкрепата на БСП. Не изкарва целия си мандат, тъй като на парламентарните избори през 2001 г. е избран за народен представител в 39-ото НС от листата на БСП. Бил и министър на регионалното развитие и благоустройството в правителството на Сергей Станишев. Дълги години е член на УС на Националното сдружение на общините в Република България. Член е на Изпълнителното бюро на НС на БСП.

направи то, как може да помогне на отрасъла. И това нещо да става стъпка по стъпка, но не толкова бавно, че да се чакат промените, ако минат...

■ На бранша беше даден кратисен период от две години, за да се адаптира към системата. Трябва ли да има нова отсрочка?

- Не, повече никакви отсрочки не бива да се дават, а да има поетапно въвеждане на промените. Ако нормалното плащане, условно казано, е 100 единици, можем да тръгнем със стъпка 50 единици, но никакво отлагане повече не трябва да има. Трябва да е ясен приходоизточникът за строителството и рехабилитацията на пътищата, да се направят разчети, за да се знае

средства, много важен източник за тях са средствата от тол системата и винетките. Който пътува, той разбива пътищата и трябва да плаща.

■ А какви са в момента приходите от тол такси и винетки. По кое перо са повече?

■ Нямам такава информация. Колегите първоначално говореха за милиарди, после минаха на стотици милиони, накрая се оказа, че тол системата буксува поради тези причини, които споменах. Не е ясно кой плаща, къде отиват парите, защо след назначаването на хиляда души се добави и частна фирма, която да събира таксите... За тази дейност, тя естествено получава и възнаграждение. Излишни разходи, които трябва да бъдат премахнати.

■ Да ви попитам сега за друга конфликтна тема - тази с разплащането на дейността на пътно-строителните фирми. Много се писа за опорочените обществени поръчки и търгове, твърдеше се, че милиарди са им платени предварително, после се оказа, че трябва да им се възстановяват някакви пари. Каква е истината и какъв е проблемът при тях?

■ Проблемът при пътните строители е, че стотици милиони, дори милиарди, са раздадени авансово за обекти без проектна готовност и които на практика не могат да започнат изпълнение, и същевременно - за обекти с проекти, които се изпълняват по съвсем законен начин, но на които също не се плаща. Не се плаща, не се отделиха достатъчно средства и за ремонт и поддръжка на съществуващите пътища. Повече от година скоро ще стане, но нищо не се прави за тях.

Нарушители има, и то главно при изграждането на магистрала "Хемус". Нека се извършат необходимите проверки, да се установи кой е крив, кой е прав, и който има да връща пари - да връща, но не трябва да се спира цялото пътно строителство заради това. Не смятам, че строителите са виновни, че някой им е дал наготово пари, без те да отговарят на определени изисквания.

■ Тоест, говорим за различни казуси, но всички са потърпевши, така ли?

■ Нещата трябва да се разделят. Едната процедура е за проверки, за ДНСК, за Сметна палата, прокуратура и т.н., другата е за МРРБ, респективно пътната агенция и Министерството на финансите. Те трябва да си свършат работата.

Не бива да се спъва цял един отрасъл и да се спира строителството. Трябва да се осигури необходимият ресурс и тези, които законно са усвоили средствата, да им се разплатят, и то по най-бързия начин, за да може да започнат да работят по пътищата. Сега е най-подходящият сезон за това и, както изглежда, ще бъде изпуснат.

Проблемите според мен са организационни. Правителството не трябва да прехвърля топката на Народното събрание да решава. Наистина има допуснати закононарушения преди това, те трябва да бъдат установени, нарушителите - санкционирани, но затова трябва много работа, а не само приказки.

колко пари ще се събират, накъде, в кои пътища ще се насочват и влагат, и т.н.

Не може да искаме добри и качествени пътища и в същото време да няма приходоизточник за поддържането им. Освен, разбира се, европейските и бюджетните

За второкласните и третокласните пътища също трябва да се плаща, но промените трябва да се въвеждат постепенно

Когато хепатитът се развилнее

Медицината търси отговор дали е мистерия новият хепатит при деца и дали причинителят е нов

Хепатитът е възпаление на черния дроб, при което се разрушават клетките му. Обикновено е резултат от вирусна инфекция или увреждане на черния дроб, причинено от злоупотреба с алкохол.

Има различни видове хепатит. Някои преминават без сериозни проблеми, други може да имат дълготрайни последици, да хронифицират и да причинят проблеми на черния дроб. Сред тях е цирозата. При нея черният дроб може да работи, но в крайна сметка може да доведе до чернодробна недостатъчност. Лечението може да спре влошаването на цирозата.

Усложненията от хепатита може да доведат и до рак на черния дроб.

На 31 март 2021 г., след 8-годишни усилия, е приета Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Република България (2021-2025 г.). В нея е предвидено до 2025 г. да се намали заболяемостта от вирусни хепатити в страната с близо 50%, а смъртността да намалее с 30%.

В Европа

В началото на април Европейският център за превенция и контрол на болестите (ECDC) съобщи за "скок през последните седмици на случаите на хепатит сред деца" с неизяснен причинител. От този момент Европа е нащрек за деца, заболели от хепатит. Към настоящия момент обстоянните и многостранни анализи показват, че между установените досега близо 250 случая няма ясна епидемична връзка. Изследванията за хепатит А, Б, Ц, Д и Е са отрицателни, но не е установен нито общ източник на инфекцията, нито храна или друг вероятен причинител. Част от заболелите деца, които са под 16 г., са с положителен резултат за SARS-CoV-2 или са прекарвали КОВИД-19, някои са ваксинирани, други - не. Според резултатите от изследванията при около 60% от заболелите е изолиран аденовирус, който се приема като най-вероятна причина.

По данни на ECDC от 13 май необичайният хепатит е установен сред деца от 14 държави, като най-много са в Обединеното кралство (131), Испания (26), Италия (24). Близо 76% от заболелите са под 5 г. За 122 от случаите се знае, че са се възстановили, 18 остават под медицински надзор.

На 13 от децата се е наложило присаждане на черен дроб. Има и едно починало.

В САЩ

На 21 април Американският център за контрол на болестите (CDC) издаде национален

здравен сигнал, за да уведоми клиницистите и органите на общественото здравеопазване за група деца, идентифицирани с хепатит и аденовирусна инфекция. В онзи момент се проучваше група от девет случая на хепатит с неизвестен произ-

ход при деца на възраст от 1 до 6 г., всички от които преди това са били здрави. От съобщението става ясно, че през октомври 2021 г. в детска болница в Алабама били приети 5 деца със значително увреждане на черния дроб (включи-

телно някои с остра чернодробна недостатъчност) без известна причина, които също били положителни за аденовирус. Някои от децата имали аденовирус тип 41, който по-често причинява остър гастроентерит при деца.

У нас

На 3 май МЗ разпространи чрез РЗИ в страната до всички общопрактикуващи лекари, педиатрите, специалистите по инфекциозни и по вътрешни болести информация за известните в други държави случаи на остър хепатит с неизвестен произход при деца.

В момента здравните власти събират информация от личните лекари за всички съмнителни случаи. Пробите се изследват в Национална референтна лаборатория, ще се проверяват и съмнителни случаи назад във времето, стана ясно от думите на главния държавен здравен инспектор доц. Ангел Кунчев.

Според епидемиолога проф. Мира Кожухарова няма повод за притеснение. По думите ѝ у нас всяка година се регистрират около 100-200 случая на неопределен хепатит, като част от тях са при децата. Спазването на добра хигиена е ключът към превенцията на хепатита, смята специалистката.

Неопределен тип, остър

По данни на НЦОЗА регистрираните у нас с вирусен хепатит през март са 38, като 8 от тях са "неопределен тип, остър". През март 2021 г. са били 80, като 8 от тях са били с неопределен тип. Година по-рано - март 2020 г., случаите на хепатит са били 145, като 9 от тях са регистрирани като "неопределен тип, остър". Случаите на хепатит през март 2019 г. са 162, като 16 от тях са били с неопределен тип, остър.

През цялата 2020 г. са регистрирани 110 случая на неопределен вирусен хепатит, а година по-рано са 227.

Използвани са данни на британската Национална здравна служба, българското Министерство на здравеопазването, Европейския център за превенция и контрол на болестите, Американския център за контрол на болестите

Страницата подготви
Лидя ПАНИКЯН

ПРИЧИНИТЕЛИ

✓ Хепатит А обикновено се хваща при консумация на храна и напитки, замърсени с изпражненията на заразен човек, и е най-често срещан в държави и региони, където санитарните условия са лоши. Хигиената, в т.ч. редовното миене на ръцете, е най-сигурният начин за предпазване от хепатит А. За това и по време на най-строгите мерки срещу КОВИД-19 рязко намаляха случаите на заболели от този вирус. Разбира се, важно е да не се пие вода от неясни водоизточници.

Инкубационният период е средно 30 дни (между 15 и 45 дни).

Обикновено преминава в рамките на няколко месеца, въпреки че понякога може да бъде тежък и дори животозастрашаващ.

Няма специфично лечение, освен за облекчаване на симптоми като болка, гадене и сърбеж.

Има ваксина срещу хепатит А.

✓ Хепатит Б. Заразяването с вируса на хепатит Б става при контакт със заражена кръв, както и с основните телесни течности, включително кръв, сперма, пот, слъзи, кърма.

Инкубационният период е от 30 до 180 дни.

Вирусът е около 50 до 100 пъти по-заразен от ХИВ. Твърди се, че това е 10-ата най-честа причина за смърт в света.

Важно е да се знае, че човек дори да няма симптоми, може да заразява други хора.

Застрашени са здравни работници, хора, които инжектират наркотици, мъже, които правят секс с мъже, деца, родени от майки с хепатит Б, хора, пътуващи до части на света, където инфекцията е по-честа.

Има ваксина срещу хепатит Б.

✓ Вирусът на хепатит Ц се разпространява при директен контакт със заражена кръв. Често не причинява забележими симптоми или само грипоподобни, така че мнозина не знаят, че са заразени. Сред симптомите (освен грипоподоб-

ните) са умора, главоболие, проблеми с краткосрочната памет, болки в коремната област.

Инкубационния период може да е до 6 месеца, но средно е 35-90 дни.

Обикновено 1 от 4 души успява да се пребори с инфекцията. В останалите случаи вирусът може да остане в тялото в продължение на години. Ако хепатитът стане хроничен, може да причини цироза и чернодробна недостатъчност.

В наши дни хроничният хепатит Ц може да се лекува с много ефективни антивирусни лекарства.

Все още няма ваксина срещу хепатит Ц.

✓ Хепатит Д се причинява от вируса на хепатит Д и засяга само хора, които вече са заразени с хепатит Б. Вирусът на Д се нуждае от вируса на хепатит Б, за да оцеее в тялото.

Обикновено се предава чрез кръвен или сексуален контакт.

Инкубационният период е средно 35 дни.

Дългосрочната инфекция с хепатит Д и хепатит Б може да увеличи

риска от развитие на сериозни проблеми на черния дроб.

Няма ваксина специално за хепатит Д, но ваксината срещу хепатит Б може да помогне за предпазване.

✓ Хепатит Е се причинява от вируса на хепатит Е. През последните години случаите на този хепатит в Европа са се увеличили. Хепатит Е обикновено е лека и краткосрочна инфекция, която не изисква специално лечение, но може да бъде сериозна при хора с отслабена имунна система.

Инкубационният период е от 2 до 10 седмици.

Вирусът се свързва главно с консумацията на сурово или недостатъчно обработено свинско месо или карантия, както и с месо от дива свиня, елен, миди.

Няма ваксина срещу хепатит Е.

АДЕНОВИРУСИ

Аденовирусите се разпространяват от човек на човек и най-често причиняват респираторни заболявания, но, в зависимост от вида, могат да причинят и други заболявания като гастроентерит (възпаление на стомаха или червата), конюнктивит (розово око) и цистит (инфекция на пикочния мехур). Аденовирус тип 41 обикновено се проявява като диария, повръщане и треска, често придружени от респираторни симптоми.

СИМПТОМИ

Краткосрочният (остър) хепатит често няма забележими симптоми.

Но ако симптомите се развият, те могат да включват:

- ✓ мускулни и ставни болки
- ✓ висока температура
- ✓ чувство на необичайна умора
- ✓ общо усещане за неразположение
- ✓ загуба на апетит
- ✓ болки в корема
- ✓ тъмна урина
- ✓ бледо, сиво изпражнение (с цвят на глина)
- ✓ сърбящи червени уртикари по кожата
- ✓ пожълтяване на очите и кожата (жълтеница).

Родителите трябва да наблюдават децата си за посочените симптоми и при появата им да потърсят лекарска помощ.

Науката е слънце и за родители, и за деца, но класната стая ѝ е тясна. Дори често излиза от нея, за да пригълзи в нейни дубликати. Умалени копия на училищните кабинети се кътат в частни школи или апартаменти, за да приемат същите ученици в рамките на паралелното образование. То съществува съвсем официално от години и няма намерение да отстъпва въпреки обявяваните от държавните институции мерки за подобряване на обучението в училищата.

Инфлация, енергийна криза, КОВИД-криза не плашат родителите, които продължават да наливат милиони в допълнителни уроци.

Броени седмици остават до Националното външно оценяване на седмоласниците, което е пропусъкът за влизане в добрите гимназии - езикови, профилирани, професионални. Вече никой не си прави илюзии, че може да пропусне частното образование и да се довери само на държавното. Особено амбициозните родители, които се стремят към ТОП 10 или, не дай боже, към ТОП 20 на най-елитните училища в България.

Както често се оказва, София е друг свят, различен от останалата част от страната, затова в него важат различни правила, различни цели и желания. София е столицата на успоредното частно обучение, което е задължително условие както за слабите ученици, които имат нужда от допълнителна подкрепа, така и за изявени деца, които мечтаят само за най-доброто. С всяка година целите стават все по-високи за едни, и все по-недостижими - за други. Ножицата на познания и уменията толкова много се отваря, че скоро

няма да има "средна класа" ученици

а само много успели и изцяло несправящи се. Настоящите седмоласници вече завършват първата част от тежкия си път в живота и за тях драмата приключва поне за следващите 3-4 години - до зрелостните изпити.

Наред са настоящите шестокласници - набор 2009, който може да се похвали като най-многобройния през последните петнайсетина години, както и като първия по новата учебна програма на МОН.

За този випуск все още

Науката е слънце...

За училището извън училището, или защо частните образователни школи са по-ценени от държавните институции

Деси ВЕЛЕВА

много не се знае - дали ще бъде въведен интегриран изпит като външно оценяване, който да обхваща въпроси и от природните, и от обществени науки, наред с българския и математиката. Засега МОН мълчи по идеята, прокарана от предишния министър Красимир Вълчев. Това обаче не пречи на родителите да се втурнат към опразнените от предишния набор школи и учители, за да проучат пазара на частни уроци още преди лятната ваканция.

Оказва се, че изобщо не е рано за тази дейност, а дори за някои определени преподаватели е късно. Утвърдените, известни и доказани учители със свои школи са започнали записване още през февруари-март и вече са запълнили ограничените си бройки. Същото важи и за някои преподаватели с реноме, които се занимават с уроци вкъщи. За тях оценките се дават във вид на следната реклама: "При г-жа Иванова Венетка на Лили изкара мина-

лата година 99 т. по български и литература". Или "97% от учениците на г-жа Георгиева влязоха в най-най-елитните училища". Как да не дадеш мило и драго за Иванова и Георгиева при тези референции!

Свободни за записване преди края на учебната година са по-малките и не толкова популярни учебни центрове, както и големите школи, които имат много зали и много учители. Изпусналите всякакви срокове родители към 15 септември ще могат да се доберат само до г-жа Димитрова, чиито деца добутват до някакви си 80 точки, но които няма да донесат нищо добро. Като цяло

по-трудно се намират учители по български език и литература

а математиците са по-достъпни, показва проучването на пазара.

Тук е моментът да се спомене за жертвите, които и следващата учебна година ще дадат родителите, за да отговорят на призива "Напред, науката е слънце..."

Цената се изразява поне в 1000 лева за подготовка по един предмет. Между 300 и 400 лева струва обучението в рамките на един модул, който продължава по 3 месеца. Целият курс се състои от три модула, а посещенията са по веднъж седмично по три учебни часа, обикновено в почивен ден. Групите варират - от 10-12 ученика, до 24 в по-търсените школи. Огромна част от тях дори нямат свои помещения, а използват класните стаи на държавни училища. Все още никой не е намерил отговора защо в една ѝ съща стая учениците ту могат, ту не могат. Когато те са там през седмицата, не успяват да овладеят материала, но когато попадат

лева на месец струва обучението при утвърден учител. Занятията са два пъти седмично, а някои преподаватели предлагат и бонус - безплатни посещения преди контролни или класни. Въпреки че се очаква от частните уроци индивидуално обучение, такова на практика няма. Дори в домовете си учителите събират по 4-6 деца едновременно.

КОВИД-кризата проби

нов път в паралелното образование

- онлайн уроците. Въпреки че те са масово недолюбвани, за тях се говори само с презрение и се посочват като причина за неуспехите в обучението, неприсъствените занимания имат своите поддръжници. За някои те с компромис, за други - начин да се избегне сложен превоз и губене на време за пътуване.

Парите ще излетят, куп деца ще попаднат на точното място, други ще отидат не точно там, където искат, но въпросите за нуждата от паралелно образование остават.

Има няколко прости питания, на които няма кой да даде прости отговори. Защо децата, които са събрани в класната стая, са склонни да се разсейват, да не слушат, да пречат на другите, успяват да съберат ума си и да се концентрират, за да постигнат желаните резултат, в същите стаи, но на доста по-висока цена? Нали и учителите са същите, и учениците са същите? Защо родителите не успяват да стимулират децата си да овладеят учебния материал още в час, безплатно, но са склонни да плащат за същото на друго място? Дали пък, ако изведнъж училището стане платено, няма да се превърне в по-желано място с повече шанс за ефективност?

Сбъркана е системата някъде. Но не само в главите на чиновниците. Важното е наука да има, пък дори и платена.

Честит 24 май!

в същия кабинет през почивните дни, рязко стават прилежни и управляеми. Отговорът на този въпрос вероятно ще донесе Нобел на автора му.

При частните уроци нещата стоят по-различно. Там се очаква учениците да получат индивидуално внимание според потребностите и дефицитите им. Такива обаче не се предлагат масово и по-трудно се намира подходящ учител. Една от причините е, че цените са доста по-високи от тези на курсовете. Поне по 350

АСТОР:

Силата е на страната на великодушните

Винаги следвах мечтата си, обичам публиката и се раздавам, за да чуя одобрението на хората, признаваше знаменитият маг

Десетки роднини, близки, приятели и колеги изпратиха вчера в последния му път Астор - знаменития вълшебник със световна слава, аплодиран в Лас Вегас и Холивуд, с възможности за кариера навсякъде по света, но избрал да живее и твори в родината си България. Смълчан е тези дни любимият му Магичен театър - негова сбъдната мечта домът на майстора на магията Мистер Сенко да бъде изпълнен със смях, възторг и вълшебства; да дава сцена на млади таланти, които ще наследят големите наши майстори в това изкуство и ще продължат да разнасят славата на България по света. Много колеги от ДУМА сме гостували на Астор, разговаряли сме на всякакви теми. В интервюта през годините, публикувани в нашия вестник, той е споделял откровенно за живота и семейството си, за трудните и триумфалните моменти в своя творчески път, разказвал е весели и опасни случки от сцената... Единствените въпроси, които винаги оставаха без отговор, бяха свързани с тънкостите на илюзиите - неговите и на другите магове; беше убеден, че в това изкуство на първо място са лоялността и колегиалното уважение.

Антраник Шаварш Арабаджиян-Астор е роден на 18 ноември 1943 г. в Шумен. Първия фокус научава като дете от баба си. Тя му помага за първи път в живота си да гледа магьосник на живо - Факира Мити, бащата на звездата на българската естрада Емил Димитров. После не пропуска спектакли на именитите наши магове Мистер Сенко, Мити и Лепас. Прощъпалникът на Астор в чужбина е в бар в Югославия, когато е 23-годишен; има голям успех с номерата, които показва. На 30 години участва във фестивал на магията в Лондон, където демонстрира своите умения заедно с петшест най-известни илюзионисти. Най-добрият холандски импресарио подписва договор с него и това поставя начало на успешната му международна кариера. Следва участие в световноизвестния ма-

ниците. Астор затвърди авторитета на България като страна на талантиливи магове. И я направи домакин на Европейски и Балкански магичен фестивал.

Артистичния псевдоним Астор

избира през август 1965-а, когато все още е нещо между професионалист и аматьор. Един ден вижда микробус, облепен с афиши на илюзиониста Стегепер. Разбира в кой хотел е отседнал и му се обажда по телефона - получава покана да отиде бързо при него. Именно Стегепер (от Стефан Георгиев Петров от Перник) му дава възможност да влезе в професионалната магия, става и негов кръстник. Заедно със съпругата си правели двучасов спектакъл и имали нужда от още един човек. Поканили го да участва, след като веднъж играл с тях. Поискали снимка и псевдоним, за да го включат в новия афиш. Но той нямал псевдоним. Докато пътували в микробуса, той извадил пакетче бръснарски ножчета "Астор", на което има черен силует на мъж с разперена пелерина, бастун и цилиндър в ръка на червен фон...

Признаваше, че номерът със свалянето на главата не е от любимите му, но е любим на публиката и го изпълнява заради нея. Споделяше, че най-много обича комичните фокуси - "те са най-трудните, защото, освен да си добър магьосник, трябва да си и много добър актьор".

Астор се гордеше със семейството си - с родителите си, които насърчавали и поощрявали интересите и заниманията на талантилия си син; с дъщеря си Арус, която на десет години става втора в света в конкурс за деца-магьосници и с която си е партнирал на сцената, обожаваше внуците си.

СНИМКА БГНЕС

Астор беше обичан и почитан у нас. През 2008 г. получи

наградата „Икар“ на Съюза на артистите в България

в категорията "Вариететно изкуство" за атрактивност и оригиналност на илюзионния номер "Али Баба". Сред жестоките на уважение беше поставянето през 2010 г. на деветнадесетата златна звезда

от българската Famous алея на славата с неговото име. Беше му връчена и статуетка с малка златна звезда. Тогава магът развълнувано сподели, че е получавал много награди на фестивали, но усещането е по-хубаво, когато му се отдава неочаквано признание като това, за което сърдечно благодари. "Няма с какво да сравня това чудо. На магьосника магичи му правят", пошегува се тогава Астор. Прочутият маг беше удостоен със званието "Почетен гражданин" на София и родния Шумен, който много обичаше.

ЛЮБИМ ВИЦ

Ходи по една улица еврейн и рьси пари. След него върви арменец, събира парите и ги връща на еврейна...

Споделено пред ДУМА

✓ Изпитах всички човешки чувства - обичах, страдах, изоставяха ме... Аз си тръгнах, но вярвам, че не предадох никого. Моето верую е: Силата е на страната на великодушните. Не зная дали животът е бил щедър към мен... Винаги следвах мечтата си, с нея живея, с нея и остарявам.

✓ Толкова много артистичният живот е в мен, че ако няма кой да ми ръкопляска, не виждам смисъл да правя нещо. Имам нужда от похвали - като малко дете. Раздавам се, за да чуя одобрението на хората.

✓ Политиците също използват нашата любима дума магича и искат да я правят, но не става. Имам чувството, че на нашата магича ръкопляска и се радва, на тяхната - не много. Сенко беше казал навремето: "И ние лъжем, и те лъжат, ама на нас ни вярват повече..."

✓ Мисля, че човек на изкуството трябва да е далеч от политиката. Не съм много "на ти" с нея. А имам доста приятели между тях - да са живи и здрави всичките! Пожелавам на политиците да обичат България и да работят за нея, не за себе си.

✓ Магичите много ми помагат. Защото съм известен и хората ме познават, заглеждат ме и дори ме спират. Интересно им е да разговарят с мен. Старая се да бъда внимателен с всеки. Знаем, че дължа всичко на тези хора от улицата. Успял съм да постигна това, че освен да ме харесват, те ме и обичат. Което е взаимно.

СНИМКИ АРХИВ ДУМА

гичен фестивал в САЩ, където печели голямата награда; работи в Лас Вегас и в "Магичния замък" - близо до театъра, в който се връчват Оскарите. През 1981 г. печели "Златен Оскар" за магично изкуство с 6-минутен номер с кърпи, вестник, чаши и бутилки с шампанско. Получава уникалната награда "Мерлин" от Международната организация на магьос-

Наградите „Златно перо“ връчват за 27-и път

Церемонията ще се състои на 20 май на „Ларгото“ в центъра на София

Връчването на отличията „Златно перо“, които „Кантус фирмус“ и галерия „Макта“ в партньорство с Класик FM радио присъждат ежегодно за изключителен принос към българската култура и изкуство, предстои на 20 май. По повод 24 май - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, ще бъдат почетени заслугите на ярки личности, оставили следа в нашата литература, театър, музика, изобразително изкуство, кино, журналистика.

Традицията „Златно перо“ има вече 27-годишна история, а с таланта и делата си всички носители на наградата предизвикват гордост и възхищение. Почетният знак представлява изящна брошка, изработена от 24-каратово злато, а връчването ще се състои на тържествена церемония на „Ларгото“

СНИМКА ИВО ЧУПЕТЛОВСКИ

в центъра на столицата. Известният журналист от Класик FM радио Георги Митов-Геми ще бъде домакин на

събитието, което ще започне в 16 ч. и е със свободен вход за публиката. Церемонията се провежда в рамките на Европейския музикален фестивал, организиран с финансовата подкрепа на Министерството на културата, НФ „Култура“ и Столичната община - Календар на културните събития на СО, научи ДУМА от Ирена Данкова.

Сред отличените тази година са народната певица Валя Балканска, карикатуристът Милко Диков, кинорежисьорът Виктор Божинов, хореографката Боряна Сечанова, композиторът Кирил Дончев, актрисата Гинка Станчева, оперният певец Венцеслав Анастасов, скулпторът Крум Дамянов и много други извонени творци.

По традиция слушателите на Класик FM радио имат възможност да се включат активно в определянето на един от наградените. До 18 май те могат да дадат своите предложения за носител на приза във формата за регистрация на сайта на радиото. Вотът на публиката ще бъде обявен на самата церемония.

Пълен списък на носителите на „Златно перо“ за 2022 г. може да се намери в сайта на ДУМА.

НАКРАТКО

Литературна вечер в Театър „София“

Издаелство „Захарий Стоянов“ организира представяне на книгата „Р-р-разкази“ от Николай Табаков на 18 май от 18 ч. в Театър „София“, камерна зала, бул. „Янко Сакъзов“ 23А. Водещ - чл.-кор. Иван Гранитски, с участието на проф.

Георги Капривев, Ириней Константинов и Митко Новков. Най-българският жанр в прозата е разказът. Така твърдеше Йордан Радичков, така настояваше Стефан Елевтеров, така го наблюдаваме. Николай Табаков - и той!

Приказки, въртележки, пъстри хвърчила, калейдоскоп. Гледаш го разказа, от една страна - разказ. От друга обаче - шарена сойка. Очакваш го да ти разкаже живота, той напротив - обръща го наопаки. Нищо не е върно, а ако се вгледаш - истина. Вървиш по сюжета като по пътека, а пред нозете ти се отваря пропаст. Ако се засмееш, плаче ти се. Ако се разплачеш - през смях ще е. Отказвай се, а утвърждавай. Смишълът на живота е в смисъла. Вървиш през разказването като по вода. Прескачаш девет баира. От десет кладенеца бяло вино носиш. Три пъти режеши и все късо. Понякога залишаш. Понякога се питаши. Въпросът е защо си. Въпросът е дали си. Можееш ли да бъдеш. Или да не бъдеш. Въпросът е - цо пък да не бъдем? Искаме ли всички ние (хем заедно) да излезем (най-сетне) от задължителното ежедневие (от царството на мъртвите) и да си отворим очите? Ама на четири!

Юбилеен фотоалбум за ДТ „Стоян Бъчваров“ представят на МТФ „Варненско лято“

В рамките на МТФ „Варненско лято 2022“ денят 9 юни носи варненски знак. От 19 ч. на основната сцена ще се играе селектираният в официалната програма „Амадеус“ от Питър Шафър, постановка на Стайко Мурджев, а от 17 ч. на сцена „Ротонда“ ще бъде представен Юбилейният фотоалбум „100 години Драматичен театър „Стоян Бъчваров“, съставител Аелика Олтеан - драматург на театъра. В луксозното издание, публикувано от изд. „Валентин Траянов“ (2022), са включени снимки от 100 театрални сезона и 5 текста, посветени на емблематични фигури във варненската театрална история - режисьорите Станчо Станчев, Стоян Камбарев и Явор Гърдев, художника Тодор Игнатов и актьора Георги Велковски. Модератор на събитието е Виолета Тончева.

Историческият музей в Пловдив с вход свободен в Международния ден на музеите

Поредното издание на Международния ден на музеите отбелязваме на 18 май. Събитието се организира от Международния музеен съвет (ICOM). В инициативата участват над 30 000 музея в повече от 120 държави по целия свят. Четирите експозиции на Регионалния исторически музей в Пловдив ще работят в нормалното си работно време от 9 до 18 ч. с вход свободен, научи ДУМА от Пламен Четелязов, експерт връзки с обществеността и дигитализация.

В залата за временни изложби на експозиция „Съединение на България от

1885 г.“ може да бъде видяна изложбата „Яйцето“, която включва личната колекция от яйца на д-р Ваня Велкова, състояща се от над 370 яйца от 60 страни на 6 континента и великденски яйца от фонда на РИМ, които през 1939 г. са подарени на кмета на Пловдив Божидар Здравков от цар Борис III и царица Йоанна.

Експозицията „Българско Възраждане“ се включва в Международния ден на музеите с прекрасната инициатива на сдружение „Хайдути“, чиито членове дариха на музея реконструирана носия на Хаджи Димитър - по снимка от терзи-

ята Иван Гърбача. Изработката е отнела един месец, дрехата е шита на ръка и са използвани единствено автентични материали - 12 метра шаяк и 200 метра гайтан. Главата на манекена, на която е представена носията, представлява 3D реконструкция на лика на Хаджи Димитър.

Музейният център за съвременна история на ул. „Ангел Букорещлиев“ 14 представя изложбата „125 години организирано тракийско движение в България“, подготвена от Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт. Къщата му-

зей на Христо Г. Данов на улица „Митрополит Паисий“ 2 показва постоянната си експозиция.

„Ефектът Галатея“ с нов премиерен състав солисти на 19 май в Музикалния театър

СНИМКА БАЛЕТ „АРАБЕСК“

Най-новия си спектакъл - „Ефектът Галатея“, представя Балет „Арабеск“ на 19 май в Музикалния театър. Автор на музиката е Петър Дундаков, хореография - Боряна Сечанова, сценография - Венелин Шурелов, костюми - Адриана Найденова. С този звезден екип трупата ще преживее една специална вечер, предшествваща награждаването на Боряна Сечанова с отличието „Златно перо“.

С яркото си изпълнение, с талантливото си актьорско майсторство Виктория Петрова и за първи път солистите Константина Ханджиева и Васил Дипчиков, и цялата трупа на Балет „Арабеск“ внасят оригинална интерпретация на идеята на хореографката Боряна Сечанова.

www.duma.bg

ДНЕС	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК	СЪБОТА
			
ОБЛАЧНО С ДЪЖД	ПРЕДИМНО СЛЪНЧЕВО	ПРЕДИМНО СЛЪНЧЕВО	ПРЕДИМНО СЛЪНЧЕВО
МАКСИМАЛНИ 20°C	МАКСИМАЛНИ 21°C	МАКСИМАЛНИ 24°C	МАКСИМАЛНИ 28°C

ХОРОСКОП

ОВЕН

Благодарение на помощта си към близки ще се чувствате полезни и нужни. Не я спестявайте, давайте.

21 март - 20 април

ВЕЗНИ

С чужда помощ ще се извадите от притеснения. С реализация на идея ще стабилизирате финансите.

24 септември - 23 октомври

ТЕЛЕЦ

Възползвайте се от благоприятното развитие на нещата. Бъдете последователни и упорити.

21 април - 21 май

СКОРПИОН

Не рискувайте, но решенията ви трябва да са смели. С позитивно мислене ще успеете още днес.

24 октомври - 22 ноември

БЛИЗНАЦИ

Денят за някои се свързва с пътувания, за други - с доходни начинания. Концентрирайте се.

22 май - 21 юни

СТРЕЛЕЦ

С увереност ще пристъпите към реализация на делата и ще получите свидетелства за избори ви.

23 ноември - 21 декември

РАК

Ново запознанство ще предизвика смесени чувства. Не си позволявайте разголване на душата.

22 юни - 23 юли

КОЗИРОГ

Важни въпроси от служебен и личен характер ще изострят сетивата ви към повече прозрачност.

22 декември - 20 януари

ЛЪВ

Зад успеха ви стоят хора, чиято помощ остава в сянка. Бъдете толерантни към тях и ги пазете.

23 юли - 23 август

ВОДОЛЕЙ

На дневен ред ще възникват въпроси, които сте смятали за приключени. Решенията са важни.

21 януари - 19 февруари

ДЕВА

Диета или друг хранителен режим би ви помогнал да облекчите здравословни страдания.

24 август - 23 септември

РИБИ

Някои ще започнат работа по нов проект и това ще ги обнадееди. Промяна във финансите.

20 февруари - 20 март

БНТ 1

05.10 Още от деня коментарно предаване /п/
05.40 Телепазарен прозорец
05.55 Денят започва сутрешен блок с Христина Христова и Симеон Иванов
09.00 По света и у нас
09.05 100% будни
11.00 Култура.БГ
12.00 По света и у нас
12.35 Новини на турски език
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Последният пчели забавно-познавателно семейно куиз шоу/п/
14.00 Телепазарен прозорец
14.15 Давай, Астробой! анимационен филм
14.30 Герои с опашки детски тв филм /9 епизод/
15.00 Ранчото „Хартленд“ тв филм
15.45 Телепазарен прозорец
16.00 Бързо, лесно, вкусно
16.30 Малки истории
16.40 Светът и ние
17.00 България в 60 минути с Мариана Векилска
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня коментарно предаване
19.00 Последният пчели забавно-познавателно семейно куиз шоу
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 БНТ представя Татяна Лолова /п/
22.00 Марсилия тв филм /4 епизод/ (16)
22.45 Устойчивост: Истории на хора, които правят промяната - Мароко документална поредица
23.00 По света и у нас
23.25 Ханибал 13-сериен тв филм /САЩ, 2013г./
00.10 Светът и ние /п/
00.30 100% будни /п/
02.20 Култура.БГ /п/
03.10 Джинс /п/
03.40 Ранчото „Хартленд“ тв филм

БСТВ

00.10 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
01.20 „Студио Икономика“ (п)
02.15 „За историята свободно“ (п)
03.10 „Дискусионен клуб“ (п)
04.05 „Думата е ваша“ (п)
05.05 „Антидот“ (п)
05.40 „Нашият следобед с БСТВ“ (п)
06.50 Музикален антракт
07.30 „Антидот“ (п)
08.00 „За историята свободно“ (п)
09.00 Пленарно заседание на Народното събрание - пряко предаване
13.45 ТВ пазар
14.00 „Нашият следобед с БСТВ“
15.30 Новини
16.00 „Антидот“
16.30 „Думата е ваша“ - открита линия
17.30 ТВ пазар
17.45 Музикален антракт
18.10 ТВ пазар
18.30 Новини - централна емисия
19.15 „Актуално от деня“
20.00 „За историята свободно“
21.00 „Студио Икономика“ (п)
22.00 Новини - централна емисия (п)
22.30 „Актуално от деня“ (п)
23.10 „За историята свободно“ (п)

bTV

05.30 „Лице в лице“ /п./
06.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Златимир Йочев
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.35 „Комичите и приятели“
13.30 „Стани богат“ /п./ - куиз шоу
14.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ /п./
15.00 Премиера: „Буря от любов“ - сериал, с.12
16.00 Премиера: „Обещание“ - сериал, с.4
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Стани богат“ - куиз шоу
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 Премиера: „Опасно изкушение“ - сериал, с.3 еп.39
21.00 Премиера: „Съни бийч“ - сериал, с.2 еп.6
22.05 „Дъ Шоуто“ - комедийно шоу
22.30 „Шоуто на Николаос Цитиридис“ - вечерно токшоу
23.00 bTV Новините - късна емисия
23.30 „Островът на Пиетро“ - сериал, с.2 еп.10
00.30 „По средата“ - сериал, с.2 еп.17
01.00 „Като на кино“ - предаване за кино
01.10 „Столичани в повече“ - сериал, с.11 еп.5
02.20 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04.30 „Буря от любов“ /п./ - сериал, с.12

1

05.35 Телеканал „Добро утро“
09.00 Новини - информационна емисия
09.20 „АнтиФейк“
10.00 „Живей здравословно!“ - предаване за медицина и ползотворен начин на съществуване
10.40 Информационен канал
12.00 Новини (със субтитри) - информационна емисия
12.15 Информационен канал
15.00 Новини - информационна емисия
15.15 Информационен канал
18.00 Вечерни новини - информационна емисия
18.20 Информационен канал
21.00 „Време“ - централна информационна емисия
21.45 „Хрътката“ - телевизионен сериал
22.45 Голямата игра - публицистично предаване за случващото се в Русия и по света
23.45 „АнтиФейк“
00.25 Мъжко / Женско
02.00 В действителност
02.55 Нека говорят
04.00 „Време“ - централна информационна емисия
04.45 „Хрътката“ - телевизионен сериал

СКРЪБНИ ВЕСТИ

ЕДНА ГОДИНА
без
ЯНЧО ГЕОРГИЕВ
МИХАЛЕВ

1929 г. - 2021 г.

Той живя достойно. Посвети живота си на Идеала за по-справедлив свят. Ще го запомним с добротата му. Липсва ни. Поклон пред светлата му памет!

От семейството

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Църквата почита на 18 май св. мчк Теодот, св. 7 девици, св. мчци Петър, Диориний, Андрей, Павла, Христина. Преполовение

Теодот давал храна и подслон на бедните

Теодот живял по времето на император Диоклетян, който жестоко мразел християните. Имал и страноприемница в град Анкира. Като боголюбив християнин, той с радост давал храна и подслон на бедните и гладните, ободрявал и спасявал затворниците, а телата на умрелите за Исус мъченици откупвал и погребвал по християнски обичай.

По това време жертва на гоненията срещу християните станали и седем девици. Те много обичали Бог, затова били подложени на големи страдания. За непокорството им езичниците ги хвърлили в езерото с привързани за шиите им огромни камъни. Там светиците намерили мъченическата си смърт.

Скоро телата им намерил Теодот, заедно със сродника си Полихрония, и тайно ги погребал. От

страх, че ще бъде смъртно наказан, Полихроний издал Теодот. Покрусен от предателството на своя събрат, светият човек сам се предал и пламенно защитил вярата Христова. Това силно разгневило местните жреци и те поискали смъртта му. След жестоки изтезания и 15-годишен затвор, свети Теодот умрял мъченически през 303 г.

Преполовение

Всяка неделя след Възкресението се именува според полагаемото за четене Евангелие. Между Великден и Възнесение са Томина неделя, неделя на Жените-мироносици, на Разслабения, на Самарянката, на Слепия. В срядата на четвъртата седмица след Великден се празнува празникът Преполовение. Той разказва за онзи момент в живота на Спасителя, когато по средата на старозаветния празник

Разпъване шатри Той поучавал в Иерусалимския храм за това, че е изпратен от Отца и за живата вода, изливаща се в даровете на Светия Дух, които всеки жаден може да получи от Него. Празникът отстои точно по средата между Великден и Петдесетница и е свързка между тях.

- Сърцето на синия кит е толкова голямо, че човек може да мине през артериите му.**
- Общото тегло на всички мравки е равно на общото тегло на всички хора на света.**

При психиатъра влиза пациент, който се оплаква:
- Докторе, през цялото време усещам как по гърдите ми лаят бели мишки.
След което показва с жестове как ги отхвърля.
Психиатърът раздразнено отвърща:
- Ей, ама защо ги хвърляш по мен бе, човек?

НА ТОЗИ ДЕН СА РОДЕНИ

Проф. АНАСТАС СЛАВЧЕВ, пианист
ВЪЛЧАН ПЕТРОВ, художник
ИВЕТ ЛАЛОВА, лекоатлетка, европейска шампионка
МИХАИЛ ХРИСТОВ, параолимпийец, трикратен световен шампион на скок
дължина за хора с увреждания
РУМЕНА ТРИФОНОВА, актриса

Краси Радков спечели „Като две капки вода“

Известният актьор сподели, че ще дари наградата си за благотворителност

Краси Радков е големият победител в десетия сезон на обичаното предаване за преобразявания "Като две капки вода", съобщи gospodari.com. След грандиозно финално шоу зрителите определиха актьора за най-добър имитатор с последния му образ на великия Емил Димитров.

"Аз съм много щастлив, но чувствам, че не трябваше да спечеля тази награда. Хора, аз не мога да пея! Но много се забавлявах. Искам да благодаря на публиката и продуцентите. Щастлив съм, но е странно", сподели Краси Радков с присъщото си чувство за хумор и обяви, че ще дари лекия автомобил, който спечели, за благотворителна цел. Освен първото място, актьорът получи и приза "Мистър Враца Транслейтър".

"Двойката цял живот ми е носила късмет в живота. Много съм

доволен от това второ място. Благодаря за подкрепата! Благодаря и на журито, и на Маги", каза Александър Сано, който завърши забавната надпревара втори. За финалната вечер актьорът избра да се представи в образа на Васил Найденов с песента "Седем пъти", а веднага след изпълнението си бе отличен и с наградата "Зърното на образа".

Бронзовия медал зрителите на NOVA избраха да отиде при Крисия. За финално изпълнение певицата бе заложила на Александра Бърк. "Много съм щастлива, че участвах. Много благодаря за подкрепата на всички", развълнувана бе Крисия. Тя получи от шоуто и отличието "Малката голяма звезда".

"На тази сцена се чувствам страхотно. Това е изключителна емоция и аз съм много щастлив", каза Дарин Ангелов, след

СНИМКА NOVA/КРАСЕНА АНГЕЛОВА

като зае почетното четвърто място и титлата "Мистър Огън Момиче" за имитациите си през сезона. Във финалния епизод той се превъплъти в образа на Влатко Стефановски и изпълни емблематичната за българския театър и много лична за актьора песен "Gypsy Song", известна у нас като "Бел кон" от представлението "Хъшове".

Шестимата участници, които не се класираха за финала, зарадваха публиката и зрителите с три култови дуета - "Бони М", "Ритон" и Дони и Неги.

Десетият юбилеен сезон на "Като две капки вода" завърши подобаващо с общо изпълнение на всички участници на песента, направена специално за шоуто - "Спомен за Горубляне".

Излезе първият трейлър на „Аватар 2“

Тази Коледа ще ни донесе подарък, очакван повече от десетилетие. На 16 декември се завръщаме на Пандора с амбициозното, епично и всепоглъщащо киноизживяване "Аватар: Природата на водата" - дълго подготвяното от Джеймс Камерън продължение на мегахита "Аватар" (2009), който със световни приходи от 2,84 милиарда долара продължава да е най-касовият филм на всички времена, научи ДУМА от "Форум филм България".

Джеймс Камерън е и сценарист заедно с Джош Фридман. В ролите са Зоуи Салдана, Сам Уортингтън, Сигорни Уивър, Стивън Ланг, Кейт Уенслет и др. Продуценти са Джеймс Камерън и Джон Ландау. "Аватар: Природата на водата" идва у нас на 16 декември в кината на 3D и IMAX 3D, в дублирана и субтитрирана версия.

Две възстановки пресъздават избухването на Априлското въстание в Севлиевската кааза

СНИМКА ОБЩИНА СЕВЛИЕВО/АРХИВ

146-годишнината от избухването на Априлското въстание в Севлиевската кааза тази година ще бъде отбелязана от 20 до 24 май с поредица от събития. Две възстановки на сраженията от славния април ще се състоят: на 20 май от 18 ч. за първи път в местността Бабан, а на 21 май от 10,30 ч. - традиционната възстановка в местността Боаза край село Кръвеник, която ще започне с поклонение пред паметника на героите от въстанието, научи ДУМА от Анелия Скримова.

Събитията са организирани от община Севлиево и Историческия музей в града, с участието на Сдружение "34-ти пехотен троянски полк - Априлци, Троян, Севлиево" и НД "Традиция".

Тържествата продължават до 24 май, когато от 10 ч. в парка пред Хаджистояновото училище ще бъдат връчени наградите на победителите в конкурса за детска рисунка "Свободата даром не се добива", ще бъде открита тематичната изложба и ще има Ден на отворените врати в музея.

ДУМА

Основател **Стефан Продев**

Издава „ДУМА прес“ ЕООД

Управител **Радостина Благоева**

Първи зам. главен редактор
Нора Стоичкова
Зам. главни редактори
Ина Михайлова
imihaylova@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

БЪЛГАРИЯ: Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: Таня Глухчева - 220
КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240
ОБЩЕСТВО: Валентин Георгиев - 232
ЧЕТИВО: Альона Нейкова - завеждащ отдел - 239; Боян Бойчев - „Пегас“ - 244; Георги Гълов - „Пардон“; Художник: Анатолий Станкулов
СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Марин Милашки - 245
ЕЛЕКТРОННО ИЗДАНИЕ: Росица Ангелова
ФОТО: Емилия Костадинова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров, Евгения Крушева, Петя Рогачева, Спаска Венева
РЕКЛАМИ И ОБЯВИ: Юлия Станкулова - 205; 0879326034; e-mail: reklama@duma.bg, obiavi@duma.bg
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 216; abonament@duma.bg, „Български пощи“ ЕАД
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

Непоръчани материали може да не бъдат публикувани.

Ръкописи не се връщат. Използвани са и емисиите на БТА, "Фокус", БГНЕС, БНР, Франс прес, интернет и др.

www.duma.bg

duma@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Печат **ALLIANCE PRINT**
София, жк. "Дружба" 1,
ул. "Илия Бешков" 3А

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

\$12,4 млн. за скелет на динозавър

Скелетът на динозавър дейнонихус, наречен Хектор, беше продаден на търг на аукционна къща "Кристис" в САЩ за 12,4 млн. долара. Според уебсайта на "Кристис" останките на Хектор са добре запазени от тези на други динозаври от същия вид. Отбелязва се, че това е единственият скелет на дейнонихус, който ще бъде частна собственост. Името Deinonychus е дадено на динозавъра заради големите му нокти от палеонтолога Джон Остром през 1969 г. Дейнонихусите са живели на територията на днешна Северна Америка преди около 115-108 млн. години. Скелетът на Хектор е направен през 2012-2014 г. в американския щат Монтана. Той е бил висок над 3 метра.

Втора българка изкачи Еверест

35-годишната Силвия Аздреева от Петрич е стъпила на най-високия връх на планетата Еверест (8849 м) в експедиция, водена от световноизвестния алпинист Нирмал Пурджа. Непалецът държи рекорд за най-бързо изкачване на 14-те осемхилядника в рамките на 6 месеца и 6 дни.

Веднага след Еверест Аздреева със същия екип е изкачила и съседния осемхилядник - втория по височина връх на планетата Лхотце (8516 м).

Петричанката става втората българка, стъпила на Еверест, и първата - на Лхотце. На покрива на света първа стъпи юристката Петя Колчева - на 22 май 2009 г. Вече 15 българи са покорили Еверест, а само 4-ма - Лхотце.

“Нашата невероятна първа група постигна целта си. С перфектен прозорец от време нейното търпение беше възнаградено. Този отбор беше брилянтен - наистина силен, позитивен и решен да учи и да бъде най-добрият. За нас от Elite Exped беше удоволствие да ви водим и да гледаме как вашата сила и увереност нараства - не бихме могли повече да се гордеем с вас”, похвалиха се организаторите на експедицията.

През ноември 2021 г. Аздреева прави първо изкачване в Хималаите, като покорява връх Ама Даблам (6812 м).

Силвия Аздреева (вляво) в базовия лагер с официалната топка на Мондиал 2022, която се закъни да отнесе на Еверест

Скандал с Йомов

Националът от ЦСКА замесен в нощен кървав екшън на бензиностанция

В грандиозен скандал се забърка атакуващият футболист на ЦСКА Георги Йомов. Националът, който е викнат в състава на България за мачовете от Лигата на нациите през юни, участва в нощен екшън, прераснал в престрелка. В резултат са ранени двама души, като по непотвърдена информация е стрелял бащата на футболиста. Първоначално Йомов-старши и другият му син избягали от местопрестъплението, но вчера в ранния следобед се предадоха на полицията. Футболистът също бе задържан.

Пред униформените той казал, че на бензиностанция на Околовръстното между него и брат му и непознати за тях хора възникнал конфликт. По-късно пристигнал и баща им, който стрелял.

В първите часове след стрелбата играчът на “червените”, който веро-

ятно ще отпадне от състава на Ясен Петров, заяви пред сайта на ЦСКА, че не е замесен в престъплението и си е вкъщи, жив и здрав. По-късно обаче стана ясно, че е присъствал на екшъна. А баща му се е притекъл да спасява синовете си.

След инцидента на мястото отишла и приятелката на футболиста - попфолк певицата Ариа (Мария Захариева). Тя е трябвало да прибере колата на Йомов, който първоначално каза, че я е дал на брат си. По-късно Ариа обяви, че не е свидетел на случилото се.

“В столичната полиция продължава работата за изясняване на фактите и обстоятелствата около инцидент на Околовръстното шосе в София, в района на бензиностанция на разклона за кв. Бояна, откъдето към 22,25 ч. е подаден сигнал за стрелба. На място незабавно са изпратени екипи на полиция и Бърза помощ. В процеса на първоначалните действия за изясняване на случая е установен и разпитан 24-годишен мъж (Йомов е роден на 6 юли 1997 г.), който дал обяснения, свързани с инцидента. Продължават процесуално-следствените и оперативно-издирвателни действия в рамките на образуваното досъдебно производство”, обявиха от СДВР.

Фалстарт на юношите в Израел

Националният отбор на България до 17 години загуби от Нидерландия с 1:3 в първия си мач от Евро 2022 за юноши в Израел. Момчетата на Йордан Петков поведоха след центриране на Захари Атанасов от фаул, а защитникът Мартин Георгиев (10) простреля вратаря Тристан Куйстен. Петър Кирев (13) тресна гредата и пропусна да удвои. При ответната атака вратарят ни Алекс Божев направи две спасявания. Играчът на Аякс Габриел Мисехоуи (30) изравни с шут от границата на наказателното поле.

Божев направи още няколко спасявания до почивката, а след нея “лалетата” продължиха да натискат и в 59-ата мин. голмайсторът Мисехоуи върна към Исаак Бабади и капитанът с помощта на страничния стълб прати топката в нашата врата. В края

тарантът Джейсън Ван Дуивен (90+1) преодоля двама наши и оформи резултата.

Според “лъвчетата”, ако тимът ни бе вкарал за 2:0 срещу актуалния европейски шампион, двубоят можеше да завърши различно.

“Липсваше ми малко късмет да вкарам за 2:0. Ако беше влязъл голът, може би щеше да е друго. Холандците са много силен отбор. Каквото можем, ще дадем в предстоящите два мача”, каза Петър Кирев.

“Не мисля, че отстъпвахме много на съперника. Ще опитаме да коригираме някои неща за следващия мач. Не е имало паника. Няма да се откажем, ще дадем всичко от себе си”, каза Росен Маринов.

“Няма как да сме доволни предвид загубата. Имаме възможностите да се надиграваме с всеки”, обяви Мар-

Вратарят Алекс Божев направи силен мач, но България загуби с 1:3 от Нидерландия на Евро 2022 в Израел

тин Георгиев.

“Уникално изживяване, мисля, че сме стабилен отбор, който може да играе футбол. Доста се прибрахме в нашата половина и това даде шансове на съперника.

Не ни притеснява никой. Оставаме стабилни”, заяви вратарят Алекс Божев.

Във втория мач нашите ще играят с двукратния еврошампион Франция, който срази Полша с 6:1.

Левски представи Попето

Изпълнителният директор на Левски Ивайло Ивков представи първото ново попълнение на “сините” - бившият капитан на националния отбор Ивелин Попов.

“Познавам всички и съм щастлив, че тимът е носител на Купата. Не искам да плача, но като говорим за Левски, ми трепва под лъжичката. Много пъти съм казал - сменил съм много треньори, но от Станимир Стоилов и Курбан Бердиев съм научил най-много. Казват ти неща, които ти помагат за цял живот. Съдбата си знае работата. За Левски и Станимир Стоилов ще направя повече, отколкото съм правил в чужбина. Чест е да ти се обади Станимир Стоилов. Не сме обсъждали позицията, на която ще играя. В чужбина не съм играл само като централен защитник. Други отбори от България не са ме търсили. Моят глад за успехи е много голям. Длъжен съм и искам да има купи и титли. Понякога любовта и позитивната енергия значат много повече от парите”, каза Попето, който вече подписа договор за 2 години.

РЕЗУЛТАТИ

Трета група XXXI

Ботев Вр - Царско село 0:0; Локо Сф - Пирин 1:0 Митков (37)

11. Локо Сф	31	8	9	14	26:45	33
12. Пирин	31	9	6	16	37:48	33
13. Ботев Вр	31	5	10	16	25:52	25
14. Царско село	31	5	10	16	21:37	25

XXXII кръг

събота, 19.15: Царско село - Локо Сф; Пирин - Ботев Вр

XXXVII кръг

ЦСКА 1948-2 - Ботев Пд-2 0:0; Литекс - Етър 0:1; Лудогорец-2 - Септември Сим 4:0; Добруджа - Миньор 3:2; Хебър - Марек 3:0; Марица - Созопол 3:2; Спартак Вн - Спортист 1:1; Септември Сф - Монтана 1:1; Левски Лом - Янтра 0:3 (сл.). Струмска слава почива.

1. СЕПТЕМВРИ Сф	36	21	7	8	77:35	70
2. СПАРТАК Вн	35	21	6	8	63:38	69
3. Хебър	35	21	4	10	52:32	67

4. Етър	35	20	5	10	66:40	65
5. Миньор	35	17	9	9	47:35	60
6. Лудогорец-2	35	17	7	11	68:47	58
7. Монтана	35	15	12	8	38:30	57
8. Стр. слава	35	15	9	11	38:33	54
9. Марица	35	14	7	14	49:46	49
10. Спортист	35	13	8	14	34:42	47
11. Добруджа	35	11	12	12	37:42	45
12. ЦСКА 1948-2	35	12	8	15	49:46	44
13. Литекс	35	11	9	15	37:42	42
14. Янтра	35	10	10	15	29:44	40
15. Созопол	35	9	12	14	40:52	39
16. Ботев Пд-2	35	8	13	14	32:45	37
17. Септември Сим	35	8	9	18	40:66	33
18. Марек	35	7	12	16	25:44	33

XXXVIII кръг

събота, 16.45: Монтана - Спартак Вн; Марек - Струмска слава; Спортист ЦСКА 1948-2; Ботев Пд-2 - Марица; Созопол - Литекс; Етър - Добруджа; Янтра - Лудогорец-2; Септември Сим - Хебър; Миньор - Левски Лом (сл.). Септември Сф почива.